

GONIEC CZESZCZOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Główne zadanie czwartego Sejmu

Jest niem rozwiązanie kryzysu ustrojowego.

Webec uruchomienia naszego parlamentu, na pierwszy plan wysuwają się obecnie, poza sprawą prefinansera budżetowego, zagadnienia, dotyczące reform konstytucji.

Ordędzie Prezydenta Rzeczypospolitej, odczytane przy otwarciu Izby prawodawczej, położyły główny nacisk na problem zmiany Konstytucji. „Siła i rozwój Państwa — twierdzi głowa Państwa — gruntuje się na powadze i mocy dobrych praw, rządzących jego życiem”. Dotychczasowa konstytucja, jak głosi ordędzie, „opracowywana była w zgiełku wojny zewnętrznej i wśród głębokich wewnętrznych rozbieżności”, a po zatem „nie była niezależnym dorobkiem własnego doświadczenia, własnej myśli” i dlatego też „nie okazała się dziełem doskonałym”, mianowicie: nie dała Państwu „warunków dla rozwoju jego siły”. Dotychczasowe próby zmian ustrojowych spełzły na niczem, ale obecnie Prezydent Rzeczypospolitej wierzy, iż „Sejm i Senat przystąpią z całą dobrą wolą do pracy i, w pierwszym rzędzie po dejmą wielką pracę nad naprawą zasadniczych praw, rządzących „Rzeczpospolitą”.

Powwyższe ordędzie ustala tedy główne zadanie trzeciego zwyczajnego przedstawicielstwa narodowego Polski odrrodzonej: tem zadaniem ma być rewizja konstytucji.

Zadanie to jest w zupełności dojrzałe, a jednocześnie jest ono nader trudne i odpowiedzialne. Wyopiadałszy się już nieraz na temat potrzeby jaknajśpieszniejszego zakończenia dzieła naprawy ustroju, uzasadniając ten postulat już choćby tym względem, że żadna miara nie stać nas na przewlekłe sytuacje przejściowe, w których stare prawo żyje już tylko w pozorach, nowe jeszcze się nie wykuło, a w społeczeństwie zaczyna się częściowo urabiać niezdrowy pogąd, że konstytucja wogóle jest fikcją, bez której ludzie mogą się obchodzić. Taki stan rzeczy absolutnie nie jest zdrowy i dlatego siły generis nakaz Pana Prezydenta co do definitywnego załatwienia problemu konstytucyjnego jest zupełnie słuszny.

Wobec postawienia go przed tak skomplikowanym zagadnieniem, parlament obecny nabiera cech specjalnych: staje się jakgdyby drugą konstytuanta polska. To trzeba całkiem wyraźnie podkreślić. Bo ta cecha naczelna zrodzi szereg ważkich konsekwencji: w pierwszym zaś rzędzie to, że przy pracy nad zadaniem trudnym i odpowiedzialnym parlament sam zachować musi powagę, skupienie, poczucie odpowiedzialności i rzetelność nastawienie pracy. Powaga i moc tych „dobrych praw”, o których mówi ordędzie, tylko wówczas będą mogły być naprawdę i na dłuższą przyszłość zabezpieczone, jeżeli zostaną utrzymywane na rzetelnej, głębokiej i poważnej pracy zbiorowej prawodawcy. I jeśli prawa te zostaną w życiu oparte o dojrzałą świadomość narodu...

Bo ta świadomość jest jedynym źródłem i jedyną siłą prawa. Gdy prawo nie ma oparcia w świadomości środowiska społecznego, gdy jest mu obce, gdy przedpis prawa przychodzi jakgdyby z zewnątrz, spada z Olimpu prawo dawczego, a nie wykuita z masowego przekonania obywateli — wówczas prawo nie jest dobre i roli swojej nie spełni. I dla tego każdy prawodawca, jeśli chce po

sobie zostawić dzieło trwałe i owocne, musi natchnienia twórczego szukać w psychice i w tradycji narodu.

Konstytucja marцова niewątpliwie nie odpowiedziała tym warunkom. Słabo wzorowana na wzorach francuskich, nadomiar przesyconych echemi trwogi przed buńczucznym pochodem demagogii lewicowej, ustawa z dnia 17 marca 1921 r. nie uwzględniła ani szczególnych rasowo - psychologicznych właściwości narodu, ani fakt tu rozdrobienia politycznego, ani okoliczności naszego arcytrudnego położenia geo-politycznego, ani wreszcie nawet słabości strukturalnej młodego państwa i jego ubóstwa materialnego.

Zmiany, jakie ma przynieść nowy parlament, są w tej chwili jeszcze naogół zagadką. Jeśli jednak

Ordędzie J. Em. ks. Prymasa Hlonda

w sprawie akcji katolickiej w Polsce.

Poznań. — J. Em. Ks. Kard. Prymas Hlond wydał ostatnio do wierznych swych diecezji ordędzie w sprawie akcji katolickiej. W ordzędzie tem stwierdza ks. Prymas, że przy różnych okolicznościach zabierał głos i z otwartością omawiał położenie wiary i Kościoła w Polsce. Podniósł wówczas ks. Prymas niewątpliwą poprawę wewnętrznych stosunków kościelnych i radosne obywatelstwo wznowiającego się ducha Chrystusowego o pierwotnej sile, jednakże nie tań zarazem błędów, odkrywał niedomagania, wskazywał na źródła, z których się po kraju zło rozlewa.

W dalszym ciągu swego ordzędzia stwierdza ks. Prymas, że apostołstwo akcji katolickiej ma to do siebie, że nie jest prywatne, lecz publiczne i urzędowe, bo jest udziałem hierarchicznym w apostołstwie duchowieństwa. Według słów ordzędzia po długich i szczegółowych przygotowaniach także w

Przedsiębiorstwo w Czeszostowie wzorowa...
„NOWOŚCI”
ul. Panny Marii 12.
Początek w dni pows. o g. 5, w sobotę, o g. 4, w niedzielę, o g. 3. Ost. o g. 9, 30 w.

Przedsiębiorstwo nad Przebiejelem Film nad Wilmę...
Największe widowisko w całej powiatowej...
W rolach głównych: John Garrick i Helten Chandler.
Prowadzą jako nad Program DODATKI DWUSTRONNE i aktualności z całego świata. TYGODNIK FOXA.

mają zrealizować te warunki, o których mówi ordędzie Prezydenta Rzplitej, jeśli więc mają dać „dobre prawa”, będące „niezależnym dorobkiem własnego doświadczenia”, — muszą znaleźć formułę prawa pisanego, któraby zrealizowała za sady: zdrowej wolności sił twórczych narodu pod przewodem silnego, sprawiedliwego rządu.

Jeśli to zadanie nowy parlament potrafi spełnić, historia utrzyma na wieki jego pamięć. Druga praca stoi otworem! Ale w pracy tej muszą pomysłami i wolą posłów i senatorów kierować wyłącznie najwyższe nakazy dobra ogólnego, sprawiedliwości i zdrowe wyczuwanie rzeczywistej woli narodu.

—x—

i stracił i niema nadziei, aby sytuacja pod tym względem poprawiła się w najbliższej przyszłości.

Prawie cała literatura czeskosłowacka, od poezji aż do piśmiennictwa naukowego, jest wybitnie ateistyczna. Drobne odchylenia od tej reguły nie posiadają większego znaczenia. Liczbą dzieł, powstałych z ducha katolickiego, jest bardzo ograniczona i wartość ich budzi poważne zastrzeżenia.

Ateizm nie wydał wprawdzie również dzieł o wartości trwałej, zdołał jednakże zdobyć dla siebie milion dusz.

Proces ten odbył się gładko, bez gwałtów, jedynie na drodze odpowiedniej agitacji. Walkę z katolicyzmem podjęto w imię hasła nacjonalistycznych.

Główną troską katolicyzmu w Czechosłowacji jest sprawa powołań kapłańskich. Kwestja ta przedstawia się nieomal tragicznie. Ze strony świeckiej katolicyzm nie może się spodziewać żadnej pomocy. Wszystkie stronnictwa i partje nawet miejsczańskie są antykatolickie. Drobne grupy katolickie są bez znaczenia i wpływu.

Państwo nie przeszkadza wprawdzie propagandzie katolickiej, ale zagadnienia te traktuje z bezwzględą obojętnością i ironją.

Daleko poważniejszy wpływ na sprawy państwowe posiadają komunisty.

Władze rozciągnęły wprawdzie opiekę nad budynkami kościelnymi, ale uczyniły to jedynie ze względu na wartość artystyczną lub historyczną tych gmachów.

Cmentarze zastąpiły krematoria i czasy intelektualisty burzają się, że dzwony kościołów milczą kiedy orszak pogrzebowy zmierza do miejsca spalenia zwłok. W opinii „intelektualistów” katolicy uchodzą za element niewykształcony, zacofany, albo też uważa się ich za historyków, których poważanie nie można traktować.

Nacjonalisci czeszy nienawidzą wprawdzie katolicyzmu narówni z socjalizmem, jednakże mimo wszystko — Moskwa jest im bliższa od Rzymu.

Nawrócenia wybitniejszych jednostek pozostały o tyle bez wpływu, że pogodzenie się z Kościołem następowało dopiero na łożu śmierci, co propaganda antykatolicka odpowiednio wygrzywała.

Pomimo, że wpływ inteligencji katolickiej na bieg życia i wypadków w Czechosłowacji jest minimalny — kwestja katolicyzmu nie jest przesadzona. Powoli, a ciagle postępuje uświadomienie katolickie. Gdy luki w szeregach duchowieństwa będą jako tako wyrównane, katolicyzm w Czechosłowacji wejdzie rychło na drogę odrodzenia.

K. A. P.

O obowiązku uczęszczania

do Szkoły dokształcającej. Kwestje, którzy pracodawcy mają obowiązek posyłać na naukę do szkoły dokształcającej swych pracowników młodocianych, jak również kwestje, w jaki sposób winien pracodawca wywiązywać się ze swych zadań wobec obowiązku szkolnego młodocianych — normują obecnie nastę-

pujące przepisy: ustawa z dnia 2 lipca 1924 r. o pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 636), rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religij. i Oświecenia Publ. z dnia 31-go grudnia 1924 r. o wykonaniu obowiązku szkolnego przez młodocianych (Dz. U. R. P. Nr. 4, z 1925 r., poz. 40) oraz rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468).

Ustawa z dnia 2-go lipca 1924 r. postanawia w art. 9, że „młodociani obowiązani są do uczęszczania na naukę dokształcającą lub dla analabefów”. Przepis ten dotyczy się młodocianych, zatrudnionych w zakładach pracy, wymienionych w art. 1 ustawy, a mianowicie w zakładach pracy przemysłowych, górniczych, hutniczych, w handlu, biurowości, komunikacji i przewoźnicy oraz w innych zakładach pracy, choćby na zysk nieobliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, niezależnie od tego, czy te zakłady pracy są własnością prywatną, państwową, czy samorządową. Obowiązek uczęszczania na naukę do szkoły dokształcającej rozciąga się obecnie także na uczniów i pomocników aptekarskich, którzy na podstawie niemieckiej ordynacji przemysłowej byli pod tym względem uprzywilejowani, a dla których ustawa polska wyjątku takiego nie przewidziała.

O ile chodzi o uczniów przemysłowych, rzemieślniczych i kuliarskich, to dla nich obowiązek uczęszczania na naukę do szkoły dokształcającej przepisuje, poza ustawą z r. 1924 o pracy młodocianych i kobiet, także rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem. O to, ażeby ci młodociani uczęszczali regularnie na naukę do szkoły dokształcającej, winien według art. 117 starać się pracodawca.

Co się tyczy sposobu, w jaki pracodawcy winni wywiązywać się ze swych zadań wobec obowiązku szkolnego młodocianych, to sposoby te określa obecnie rozporządzenie wykonawcze z dnia 31-go grudnia 1924 r. o wykonaniu obowiązku szkolnego przez młodocianych (Dz. U. R. P. Nr. 4 z 1925 r., poz. 40), według którego pracodawca ma obowiązek:

- 1) dopilnować, by na początku każdego roku szkolnego młodociany zgłosił się do szkoły dokształcającej wzgl. dla analabefów, istniejącej w miejscu jego zamieszkania lub zatrudnienia (§ 3).
- 2) zwolnić młodocianego od pracy w granicach sześciu godzin tygodniowo celem uczęszczania do szkoły, jeżeli nauka odbywa się w szkole w godzinach pracy młodocianego (§ 5).
- 3) kontrolować regularne odbywanie przez młodocianego nauki, sprawdzając książeczkę obecności i stwierdzając kontrolę podpisem w sposób i w terminach, przez władze szkolne wskazanych (§ 7).
- 4) sporządzić corocznie w czasie między 1. a 31. stycznia wykaz młodocianych według wzoru, dołączonego do rozporządzenia i przysłać go właściwemu inspektorowi pracy.

OBYWATELE!
Nie kupujmy towarów zagranicznych!

300 milionów złotych strat

ponosi nasz bilans płatniczy wskutek sprowadzenia towarów przez porty niemieckie.

Warszawa. — Obrót obszaru celnego Polski z portami niemieckimi — Hamburgiem, Szczecinem, Bremą i Kłórcwem wynosił w r. 1928 (nie licząc reeksportu) 1.100 tysięcy ton, w r. 1929 — 800 tys. ton. W roku bieżącym spadek pójdzie, według przewidywań, o bliźni, jeszcze dalej. Obrót wynosi się przypuszczalnie około 600 tys. ton.

Spadek obrotów tłumaczy się z jednej strony przetruczeniem części ładunków na Gdańsk i Gdynię, z drugiej zaś strony ogólnym pogorszeniem się koniunktury handlowej.

W obrocie z portami niemieckimi mi biorą udział przeważnie towary wysokowartościowe.

Łącznie z reeksportem, dokony-

wanym przez pośredników niemieckich, obrót Polski z portami niemieckimi należałoby ocenić na 1.500 tys. ton. Straty wynikłe stąd dla naszego bilansu płatniczego sięgają 300 milj. złotych.

Przy bezpośrednim kierowaniu wszystkich transportów zamorskich, przeznaczonych dla Polski przez Gdańsk i Gdynię, tę sumę 300 milionów zarobiłyby corocznie polskie firmy handlowe, bankowe, spedycyjne, asekuracyjne i t. p. za trudniącymi tysiące polskich rąk roboczych.

Sprawa godna głębokiego zastanowienia się. Już czasy najwyższy wyrwał te 300 milionów złotych z zachlanych łap kupców krzyżackich.

—x—

Smutny kraj

Przyszłość katolicyzmu w Czechosłowacji.

Znany katolicki pisarz czeskosłowacki, Jarosław Durych, wydał ostatnio drobna, ale istotnie wartościową pracę p. t.: „Przyszłość katolicyzmu w Czechosłowacji”.

J. Durych w ruchu religijnym Czech i Słowacji odgrywa przodującą rolę. Jest on współpracoownikiem pisma „Akkord”, poświęconego zagadnieniom życia wewnętrznego; przed rokiem wyszło jego wielkie dzieło historyczne „Blau-

deni” (Tragedja Wallensteina).

„W pierwszych pięciu latach po wojnie światowej — pisze Durych w swej broszurze — Kościół katolicki w Czechosłowacji był przedmiotem ciągłych ataków, prowadzonych z całą bezwzględnością. W rezultacie tej akcji przeszło milion dusz odpadło od Kościoła.

Z drugiej jednak strony propaganda antykościelna obudziła czujność i świadomość katolicką w społeczeństwie. Kontrakcja, jej rezultaty nie były jednak równomierne; z następstwami akcji antykościelnej, nie zdolały wypełnić luk

Przedstawienie w Sali Katedralnej

Dziś, w niedzielę, dn. 14-go grudnia o godz. 18-tej MŁODZIEŻ KURSÓW ZAWODOWYCH ŻEŃSKICH p. K. Grzmiaćczkówny odegra po raz drugi

„ŚWIĘTA BARBARA”

Bilety w cenie od 50 gr. — do 2 zł. Nabywać można o 1-szej po poł. przy kasie.

Skrwane ręce od Pomorza przez!

Sen o potędze! Zmartwychwstania cud!!
Jest jedno słowo ścienne, w jasną zorzę
W którym się mieści nasz wiekowy trud!
Tem jasnym słowem jest nam Pomorze

Władni Macierzy przeczudny klejności!!
Na Polskę słyka zyciodajny wiew...
Choć się wyciąga rak upiornych krocie
Na których jeszcze nie obeschła krew.

nie myślcie Niemcy, że wam dobry Bóg
Dał na pachnięcie ten skraw Piastów
ziemi,
nie budźcie szuka kompromisów, dróg,
Lecz czuć hardo z piersi stalowemi!

Będziemy czuwać i wyteżać słuch
Z ręką ku niebu pośród burzy, gromu,
Aż przyjdzie Wielki Wallenronda duch
Stanie na progu wznoszonego Domu.

Skrwane ręce od Pomorza przez!!
Mamy za sobą blaski, teczę, chwały,
Drzy nad wozgłowiem nasz szczytobran
miecz
By wcielić w czyn Ojów ideały.
Stanisław Boruń.

o zjednoczenie wysiłków.

Na ostatnie wystąpienie niemieckie społeczeństwo zaręczało jednomyślnym czynnym protestem: wzmocniona ofiarnością na budowę floty morskiej, najlepszej gwarantki polskiego stanu posiadania na Bałtyku.

Niestety, we wszelkich w tym kierunku szlachetnych usiłowaniach brak jednolitego koordynującego planu działania.

Próby zbierania funduszy na budowę okrętów podejmuje na własną rękę — mimo wielokrotnych apelów prasnych i niektórych organizacji społecznych, — cały szereg stowarzyszeń i komitetów.

Tak: Liga Morska i Rzeczna organizuje loterię fantową na budowę floty, niektóre zaś jej oddziały przeprowadzają zbiórki na budowę łodzi podwodnej. Okręg Polski Ligi zbiera składki na jacht dla przysposobienia wojsk. morsk. Związek Obr. Kres. Zach. organizuje „Tydzień Pomorza” na zakupno hydroplanów, Komitet Inwalidów Łódzki — na łódź pod wodną. Komitet budowy łodzi pod wodnej im. Marsz. Piłsudskiego zbiera na ten cel ofiary już od roku 1927.

Tak nieskoordynowana akcja wprowadza chaos i dezorientuje społeczeństwo. — Taki stan rzeczy nadal trwać nie może.

Porozumienie z wyznaczenia tych akcji. Czyż każda z wymienionych organizacji będzie w stanie za naszych czasów ofiarować Państwu...

Komu zależy na trwałym wykonaniu swoich szkielek? Niech się uda do firmy Optyk Med. i tam dostanie najtańsze, a obecnie na świecie najzastępniejsze szkielek o 20 proc. taniej.

OPTYK MEDICAL Z. ERNER b. Optyk w największych zakładach Optycznych w Warszawie, Czestochowa, Alja 21. Ciepła solidna opr. par. francuski.

Reduta Straży Ogniowej

odbędzie się
dnia 7-go Lutego 1931 r.

stwu użyteczną jednostkę morską? — Inicjatorzy zapominają, że przeciętny statek handlowy kosztuje 2 miliony zł., a łódź podwodna 9 milionów.

A przecież sprawa ta jest już przesadzona i ustawowo uregulowana:

Istnieje instytucja, mająca na celu skoordynowanie wszelkich w tym kierunku usiłowań społeczeństwa, oraz zbiórki na budowę floty morskiej tak wojennej, jak i handlowej. Instytucją tą jest Komitet Floty Narodowej, utworzony Ustawą z dnia 15 lutego 1927 r. (Cen. trakt. — Warszawa, Elektoralna 2,

P.K.O. Nr. 30) z Komitetami Wojewódzkimi. Powiatowymi i Kom. lokalnymi. — Ze wszystkich, o podobnym celu, organizacji jedynie tylko Komitet Floty Narodowej może się poszczycić realnym wynikiem swej działalności: dał Państwu w r. b. wspaniały statek szkolny „Dar Pomorza”.

W tym więc Komitecie, jako Instytucji do tego powołanej, winny być zjednoczone wszelkie w tym kierunku wysiłki obywateli dobrej woli i do niej kierowane wszelkie na ten cel wkładki.

Gen. M. Zaruski,
Sekretarz Generalny Kom. Fl. Nar.

Marsz. Piłsudski wyjedzie zagranicę

Najpierw urlop, potem wiza polityczna. Powrót z końcem stycznia Warszawa. — W kołach politycznych rozszedły się pogłoski, jakoby dzień wyjazdu Marszałka Piłsudskiego zagranicę został już ustalony. Prawdopodobnie Marszałek opuści Warszawę w pierwszych dniach nadchodzącego tygodnia, udając się do jednego z krajów półwyspu pireńskiego. W podróży będą towarzyszyli p. Marszałkowi dwaj oficerowie do zlecenia, jeden z gabinetu M. S. Wojsk., drugi zaś z gabinetu generalnego inspektoratu sił zbrojnych, oraz

plk. lekarz dr. Woyczyński i jedna z osób bliskiego otoczenia. Nie jest wykluczone, że po urlopie, zakrojonym na 4 tygodnie, p. Marszałek uda się do jednej ze stolic w ważnej misji politycznej. W ten sposób powrót Marszałka do kraju nastąpiłby dopiero w końcu stycznia po sesji Ligi Narodów.

Przed wyjazdem na urlop p. Marszałek udzieli wywiadu, poświęconego roli najwyższego suwerena w państwie oraz sprawom aktualnym.

TELEGRAMY

PRZESILENIE RZĄDOWE WE FRANCJI PRZECIAGA SIĘ.

Pararyż. — Kryzys rządowy przewlekła się w nieskończoność. Senator Steeg konferuje w dalszym ciągu i usiłuje za wszelką cenę oderwać resztki umiarkowanych od większości centrowo-prawicowej b. premiera Tardieu.

Wczorajszy „Le Temps” ostrzega centrowców, aby nie dali się się wciągnąć na lep obietnic Steega i aby zdecydowali, czy chcą iść przeciw marksystowskiemu socjalizmowi, czy za socjalizmem. Innego rozwiązania — oświadcza „Le Temps” — „nie ma”. Ponieważ Francja nie posiada centrum, musi się wypowiedzieć za lub przeciw socjalizmowi.

GEN. WEYGAND PRZYSZŁYM WODZEM NACZELNYM.

Pararyż. — Z chwilą utworzenia nowego rządu zostanie podpisana przez ministra wojny nominacja

obecnego szefa sztabu głównego gen. Weyganda, na wiceprezesa Najwyższej Rady Obrony Państwa, z czym łączy się stanowisko generalnego inspektora sił zbrojnych w czasie pokoju i naczelnego wodza na wypadek wojny. Szefem Najwyższej Rady Obrony Państwa

jest zawsze każdorazowy minister wojny. Następcą gen. Weyganda będzie gen. Gamelin.

Wybór gen. Weyganda, tego sławnego młodego dowódcy francuskiego, spowodowany jest tem, że jest on uważany w tutejszych kołach wojskowych za następcę gen. Focha oraz za wybitnego znawcę nowoczesnej strategii wojennej. Gen. Weygand obejmuje swoje wysokie stanowisko po marszałku Petain.

Wiadomo, że gen. Weygand, który w 1920 r. podczas kampanji polsko-bolszewickiej bawił w Warszawie — jest wielkim przyjacielem Polski.

WOJSKOWA OCHRONA KOLEJOWA OPUŚCIŁA ZAGŁĘBIE SAARY.

Saarbrücken. — W piątek popołudniu wyciano z zagłębia Saary resztkę wojskowej ochrony kolejowej w sile około 200 żołnierzy francuskich. O godz. 15-jej zdjęto flagę przy dźwiękach hymnu narodowego francuskiego i belgijskiego. Na dworcu pożegnała komisja rządząca odjeżdżające do Bitche w Alzacji wojsko francuskie. Ludność zachowywała się zupełnie spokojnie.

NOWE NIEPOKOJE W ARGENTYNE.

London. — Wedle doniesienia z Buenos Aires, rząd Argentyny uznał konieczność wydania pewnych zarządzeń przeciw zwolnieniom obalonego poprzednio prezydenta Irygoyena, którzy w pewnych punktach kraju usiłowali wywołać niepokoje.

Jednym z zarządzeń było usunięcie dotychczasowego szefa policji, kontradmirała Hermelo, jako nie dosyć energicznego. Stanowisko to objął pułk. Pilotto, który przez jakiś czas odbywał szkolenie w Niemczech.

SĄDY DORAŻNE NA KUBIE.

Havana. — Sądy dorażne zostały ustanowione na całej wyspie Kuby ponownie zarządzeniem prezydenta, zawieszającym konstytucyjne gwarancje na podstawie uprawnienia, przyznanych prezydentowi ostatnio przez kongres. Zarządzenie prezydenta zostało wydane na skutek zaburzeń, wywołanych przez studentów w Hava-

Wszyscy
idą w niedzielę
do kina „CASINA”
podziwiać
Lokomotywę 2329

nie i okolicznych prowincjach. Od działań wojska patrolują na ulicach Havery oraz trzymane są w gotowości w szeregu innych miast.

Dwustu tutejszych lekarzy postanowili rozpocząć strajk w razie, gdyby rząd wykonał swą groźbę aresztowania profesorów uniwersytetu, którzy udzielili poparcia studentom, stojącym na czele ostatnich manifestacji.

REZERWA ZŁOTA BANKU ANGLIJSKIEGO.

London. — „Financial News” pisze, że po sprzedaży w dniu wczorajszym 760.596 funtów w sztabach złota, które sprzedano do Francji i Niemiec, ilość rezerwy złota Banku angielskiego spadła do 151.500.000 funtów. Należy dodać, że w celu zapewnienia stałości waluty, minimalna granica rezerwy złota Banku Anglii nie może być niższa od 150.000.000 funtów; „Daily Herald” mówi o konieczności ochrony rezerwy złota. W związku z sytuacją gospodarczą podwyższenie dyskonta może być nie wskazane. Dlatego też należy położyć większy nacisk na ściślejszą współpracę banków centralnych. Dotychczas jednak rozmowy w tej sprawie nie dały pożądaných rezultatów.

WIELKI PROCES W HELSINGFORSIE O UWIEŻNIENIE B. PREZYDENTA.

Ryga. — Donoszą z Helsingforsu o rozpoczęciu procesu B. szefa sztabu generalnego, pułkownika Waleniusa i towarzyszy, oskarżonych o uprowadzenie b. prezydenta Stahlberga. Władze policyjne przedsięwzięły środki ostrożności celem uniemożliwienia ewentualnych prób uwolnienia więźniów.

Akt oskarżenia obejmuje 800 stron. Proces potrwa kilkanaście dni. Pułkownik Walenius usiłował usprawiedliwić wydanie rozkazu uprowadzenia Stahlberga twierdząc, że B. prezydent wraz z demokratą Tanerem i kilku szwedzki planował zamach stanu. Obecnie Walenius odwołuje swe poprzednie zeznania, złożone podczas śledztwa, jako wymuszone. Imy oskarżony, pułk. Kusaris, zeznał, że przy drzwiach zamkniętych.

KATASTROFA KOLEJOWA POD ROUEN.

Pararyż. — W nocy na piątek wydarzyła się na dworcu kolejowym

Przyjmie kilka osób na stołowanie
Oferty sklep Gońca, ul. Aleja 26 pod „Obiady”

PRZEZ ZAKOPCONE SZKIELKA. :: ::

Spokojnie i uroczysto wypadło inauguracyjne posiedzenie czwartego Sejmu. Posłowie opozycji z Centrolewem podczas odczytywania orędzia Prezydenta Rzpłitej świecili nieobecnością, z powodu swego zadąsania na rząd energicznego premiera Stawka.

I przynają trzeba bezstronnie, że osoba nowego premiera w zupełności gwarantuje utrzymanie w należytych karbach wszelkich niedorzecznych wybrków opozycji.

Śluchając transmisji radiowej z otwarcia Sejmu zachwycony byłem stanowczym tonem jakim pan premier odczytywał orzędzie lub uspokajał hałasujących posłów.

„Proszę się uspokoić, bo każde pana wnieść” — upominał surowo jakiegoś ukraińskiego komunistę, który przy odczytywaniu orędzia wznosił okrzyk „Niech żyje rząd robotniczo-chłopski”.

Otwarcie inauguracyjne posiedzenia, dzięki taktownemu zachowaniu się opozycji (z wyjątkiem trzech komunistów, których odrzucono z sali) odbyło się bez żadnych poważniejszych incydentów.

Wszystko to świadczy, że gabinet rządowy, posiadający w swem

lonie aż siedmiu pułkowników i dwóch generałów, będzie umiał wzbudzić dostateczny posłuch dla władzy. Zresztą wobec zdecydowanego kursu silnej ręki kompetencje posłów będą bardzo ograniczone.

Właściwa czynność większości posłów zredukują się głównie do wykonywania kilku nieskomplikowanych figur gimnastyki szwedzkiej: stawania na baczności na znak hołdu, podnoszenia rąk do góry przy głosowaniu i bicia oklasków.

Sejm obecny więc nie będzie przeszkadzał żadnym zamierzeniom rządu, który w tych warunkach będzie miał możność przeprowadzić wszelkie uchwały i zmiany w naszej niechlujnej „konstytucji”.

Nareszcie zapanują między rządem a Sejmem idylliczne stosunki harmonijnej współpracy. Nie powtórzą się już denerwujące przesilenia rządowe, jakie przechodziłismy dawniej przed pamiętnym majem, bowiem o zmianach w gabinecie decyduwać będą czynniki wyższej rangi a nie przywódcy stronnictw politycznych.

Mamy teraz na Francji smutny przykład niedomagań chorego parlamentaryzmu. Gabinet Tardieu obalony został trzema głosami więcej, a obecnie już dziesięć dni

trwa przesilenie. A wszystko dlatego, że nieobszary Foch nie mógł udzielić decydującej wskazówki nieustępliwym grupom parlamentarnym. Francja jednakże, jak o bankierka Europy, może sobie pozwolić na kosztowne przesilenie. Ale my? — jesteśmy stanowczy za ubodzy na to, zbyt szczerze mamy zapasy złota i za małe „luzy” budżetowe.

Z zgłoszonego na rok przyszły preliminarza budżetowego wynika, że ogólne wydatki państwa przewyższają sumę 3 miliardy 800 milionów złotych. Całe szczęście, że pozycje dochodowe przewyższą łącznie o 4 miliardy złotych.

Stwierdzić należy charakterystyczny fakt, że dochody z tak lubikratycznych przedsiębiorstw państwowych, jakimi bezsprzecznie są monopole, zmniejszyły się w ostatnich miesiącach i dochód z tego źródła na rok przyszły przewidziany jest o kilka milionów mniej, niż w roku ubiegłym.

To znaczy, że wolni obywatele Rzpłitej z roku na rok wyzywiają się bez żadnych ustaw prohibicyjnych tak zgubnych nałogów, jak piąństwo i palenie papierosów. Czynnikiem nietytym z pobudek ideowych, ale raczej powodowany przykrą koniecznością ograniczenia się w różnych nadzwyczajnych wydatkach. Mimo wszystko fakt pozostaje

je faktem: wódki coraz mniej się w Polsce spożywa i tytoniu coraz mniej wypala. W stosunku do roku poprzedniego zmniejszyły się wpływy nawet z monopolu solnego (wiodocnie chłopci mniej solą kartofle) — a tylko nadwyżkę dochodów daje monopol zapalczany, co zapewne pozostaje w związku ze znacznym wzrostem zapotrzebowania na zapalki i naftę we Wschodniej Malopolsce.

Istnieje jeszcze inna wersja, wyjaśniająca wzrost dochodów monopolu zapalczanego. Przemysłne konsorcjum szwedzkie robi zapalki z minimalną ilością siarki. Trzeba przeciętnie 10 sztuk zapalek za psuć zanim jednego papierosa się zapali.

W przyszłości niewątpliwie wzrosną także dochody i z monopolu tytoniowego, gdyż dzięki sukcesom naszej polityki zagranicznej, papierosy naszego monopolu tytoniowego znalazły zbytnie w Londynie. Narazie tylko w najpiękniejszych lokalach jak „Savoy”, „Gennaros”, „Hungaria”, „Romanos” i to tylko gatunki luksusowe, na które w kraju jest bardzo minimalne zapotrzebowanie. Ponadto sprzedają detalicznie najmniej się jeden sklep przy ul. Strand nr. 445.

Anglia — zamożny kraj — może papierosy palić, nawet te po 20 gr. sztuka. Chociaż, jak stwierdzają

oświadczenia różnych ekonomistów, klasa kryzysu światowego odbiła się dotkliwie także i na Anglii. Nie zrobi więc i tam nasz monopol tytoniowy kokosów, jak w kilku restauracjach sprzedają kilkadziesiąt paczek „Specjalnych Egipskich”.

W imię słuszności stwierdzić trzeba, że kryzys daje się we znaki wszystkim państwom w świecie.

W Ameryce i Anglii — bezrobocie, w Niemczech — drożyzna szalona, we Włoszech — terror polityczny, w Austrii — brak gotówki, we Francji — ucisk podatkowy, a u nas wszystko to razem wzięte, tylko w proporcjonalnie mniejszych rozmiarach, dostosowanych ściśle do miary wytrzymałości obywateli.

Alcisi nie upadają na duchu, gdyż stosunki napewno się pomysłnie ułożą w niedalekiej przyszłości. Wobec pozyskania idealnego parlamentu, który będzie zgodnie współpracował z rządem na pewno otrzymamy większe pożyczki z zagranicy — przemysł ruszy, poprawią się zarobki, staniej chleb, zmniejszone będą podatki, wzrosną oszczędności w bankach i kasach komunalnych.

Wszystko to będzie, tylko rzecz oczywista, bardzo trudno określić bliższy termin tej poprawy stosunków. Aset.

KREM
MYDŁO
PUDER
LADY
Carimi

Film o niebywałej technice
Lokomotywa 2329
dziś
w kinie „CASINO”
dzwoniony i polecany dla młodzieży.

Cerqueux, w pobliżu Rouen, katastrofa kolejowa. Pociąg towarowy mający postój na stacji, nie wjechał dość głęboko do hali, tak, że jego ostatni wagon pozostał na głównym torze.

Pociąg pośpieszny Prayz — Diep, który w kilka minut później jechał głównym torem, wpadł w całym pędzie na ostatni wagon pociągu towarowego. Wskutek gwałtownego uderzenia kilka wagonów pociągu pośpiesznego zostało poważnie uszkodzonych. 5 podobnych odniosło rany, częściowo ciężkie.

PARLAMENT NIEMIECKI ODRÓCZY DO LUTEGO.
Berlin. — Rząd Brüninga zwyciężył wczoraj ponownie w Reichstagu, uzyskując odroczenie sesji parlamentarnej do 3 lutego 1931 roku.

Uchwałę parlamentu przyjęto w tej sprawie wszystkimi głosami przeciwko głosom nacjonalistów, komunistów i niemiecko-narodowych. Uchwałę tę poprzedziła bardzo gorąca debata, w której przedstawiciele opozycji domagali się wyznaczenia nowego posiedzenia Reichstagu już na poniedziałek przyszłego tygodnia, celem głosowania nad wnioskiem votum nie-

ufności dla ministrów Curtiusa, Wirtha i Treviranusa. Na posiedzeniu Reichstagu niebezpieczny wniosek komunistów, domagający się wypłacenia bezrobotnym tymczasem jednorazowej zapomogi zimowej 300 milionów marek, został odrzucony.

ŚWIATOWY KONGRES PRASY
Ateny. — Między 17 a 20 grudnia odbędzie się światowy kongres prasy narodów łacińskich. W kongresie będzie uczestniczyć około 50 wielkich dzienników świata łacińskiego. Dotychczas zgłosiły się delegacje następujących krajów: Francji, Belgii, Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Rumunii, Brazylii, Argentyny, Kolumbii, Kuby, Meksyku, Guatemali, Paragwaju, Urugwaju, Wenezueli i Chile. Po zakończeniu kongresu uczestnicy udadzą się przez Brindisi do Aten, gdzie będą przyjęci w sposób oficjalny.

TRZECI WICEMINISTER SKARBU.
Warszawa. — Z okazji rekonstrukcji gabinetu krążyły pogłoski, że w Ministerstwie Skarbu mają poza istniejącymi dotychczas dwoma stanowiskami wiceministrów (pp. Grodyński i Starzyński) być utworzone jeszcze dwa dalsze, jednakże nie umiano wymienić nazwisk kandydatów. Obecnie „Gazeta Polska”, a więc źródło bezwzględnie najlepiej poinformowane, donosi, że wkrótce wiceministrem Skarbu zamianowa ni będzie plk. Adam Koc, poseł z B. B.

SPRAWA WIEŹNIÓW BRZESKICH.
Warszawa. — Los uwięzionych

Najlepsze mydło - po tak niskiej cenie!

Kobiety całego świata uznały mydło toaletowe Lux za nieporównane co do czystości, delikatności i zapachu. Każdy kto je spróbuje musi nim być zachwycony.

LUX
MYDŁO TOALETOWE
najulubieńsze w świecie

Projekt zmiany regulaminu sejmowego

przyjęła komisja w trzecim czytaniu.

Warszawa. — Komisja regulaminowa Sejmu na piątkowym posiedzeniu uchwaliła art. 33 w brzmieniu, zaproponowanym przez referenta pos. Podskiego: „Marszałek Sejmu może skreślić z protokołu stenogramu zwrotu, sprzeczne z obowiązkiem wierności dla Rzplitej, określonym w art. 89 konstytucji”. Te redakcyjne artykuły 33 przyjęła komisja 12 głosami.

Następnie przyjęto poprawkę do art. 84, która skreśla ustęp 3-ci tego artykułu, normujący: „Marszałek i wicemarszałkowie pobierają diety aż do ukonstytuowania się nowego Sejmu”.

W dyskusji nad tą poprawką przedstawiciele B. B. W. R. zajęli stanowisko, że mandat nie upoważnia do pobierania diet, lecz tylko pełnienie funkcji poselskiej. Marszałek pełni jedynie funkcję honorową zastępcy Prezydenta Rzplitej w razie jego śmierci, a wicemarszałkowie wogóle nie pełnią żadnych czynności.

Przedstawiciele opozycji powoływali się na art. 24 i 28 konstytucji. Pierwszy z tych artykułów powiada: „Posiowie otrzymują diety w wysokości regulaminem określonej”, art. 28 mówi: „mandaty marszałka i jego zastępców trwają po rozwiązaniu Sejmu aż do ukonstytuowania się nowego Sejmu. Oba artykuły łącznie stwierdzają więc — zdaniem opozycji — że diety są nierozdzielnie związane z mandatem, dlatego winny być wypłacane.

Zauważyć dalej należy, że klub B. B. wycofał poprawkę do art. 82, która miała postanowić: „W sprawozdaniach w komisji nie będą uwidaczniane wnioski mniejszości, za którymi nie oświadczyła się przynajmniej 1/6 członków komisji”.

Jednocześnie jednak komisja większością głosów B. B. wprowadziła poprawkę do art. 78 regulaminu, upoważniająca komisję do zapraszania posłów, nie należących do komisji z głosem doradczym, z prawem stawiania wniosków, choć w ten sposób umożliwiłoby nawet drobnym klubom i poszczególnym posłom rzeczową pracę w komisjach.

W ten sposób wyczerpano projekt rewizji regulaminu w drugim czytaniu.

Przedstawiciele klubów opozycyjnych zgłosili szereg wniosków mniejszości na plenum Izby.

Na wniosek referenta pos. Podskiego, komisja dokonała następnie trzeciego czytania projektu zmiany regulaminu, które przyjęło en bloc.

Warszawa. — W piątek odbyło się posiedzenie senackiej komisji regulaminowej. Obrady otworzył w zastępstwie nieobecnego marszałka, wicemarszałek Senatu p. Bogucki. Na przewodniczącego komisji, który sprawował będzie też funkcje tymczasowo, wybrano sen. Kamienieckiego (BB), na sekretarza sen. Lempego (BB). Następnie komisja przeprowadziła szczegółową debatę nad projektem zmiany regulaminu obrad Sejmu, zgłoszonym przez klub BBWR. — Większość poprawek w głosowaniu uchwalono jednomyslnie, inne większością głosów.

Komisja przyjęła cały projekt zmiany regulaminu, przedstawiony przez klub BBWR.

posłów jest w tej chwili najważniejszym tematem rozmów w kołach politycznych. Sedzia śledczy p. Demant oświadczył, iż decyzję w sprawie zwolnienia pp. Dubois i Ciołkosza wyda dopiero po przegłosowaniu tej sprawy na plenum — tak samo nie wiadomo niczego konkretnego o powziętym jakoby przez władzę zamiarze zwolnienia p. Korfantego. W kołach politycznych krążyły wczoraj pogłoski, że Rząd zamierza w najbliższym czasie wnieść do Sejmu projekt ustawy amnestyjnej, która umorzylaby wszystkie sprawy wszczęte w związku z nadużyciami wyborczymi, obrazą władz i t. p.

WYKRZYCIE JACZEJKI UOW. WŚRÓD MŁODZIEŻY UKRAIŃSKIEJ W STRYJU.

Lwów. — Władze bezpieczeństwa wykryły w Stryju ekspozyturę Ukrainskiej Organizacji Wojskowej, działającej na tamtejszym terenie wśród młodzieży szkół średnich. Po przeprowadzonych rewizjach aresztowano uczniów szkoły handlowej: Piotra Ryszkę, Juliana Majdę, Juliana Ruszczyka, Stefana Łucyka, Aleksandra Bodnara, oraz trzech uczniów 8 kl. gimn.: Wasylę Jakiwca, Romana Lebytowicza i Juliana Bończuka. Aresztowanych oddano do dyspozycji prokuratora pod zarzutem zbrodni stanu.

S. p. gen. Jan Jacyna

Warszawa. — Wczoraj w nocy, zmarł w Warszawie em. gen. dyw. ś. p. Jan Jacyna.

Urodzony w r. 1863 ukończył

szkołę i akademię marynarki wojennej w Petersburgu, wstąpił do służby w marynarce carskiej jako oficer artylerii morskiej. Przecho- dząc różne stopnie w służbie rosyjskiej doszedł do rangi generała dywizji, gdy wybuchła rewolucja rosyjska, w początkach której działał niezwykle energicznie przy wyodrębnianiu oddziałów polskich. W roku 1918 powrócił do Polski i z chwilą wypędzenia okupantów niemieckich wstąpił do armii polskiej, obejmując stanowisko organa zatora i szefa dep. II min. spraw wojsk., a następnie szefa polskiej misji wojskowej w Paryżu.

Powołany następnie na stanowisko adjutanta gen. Naczelnika Państwa godność tę piastował do czasu złożenia przez Marszałka Piłsudskiego władzy w ręce Pierwszego Prezydenta Rzplitej. Następnie do roku 1925 piastował ś. p. gen. Jacyna godność przewodniczącego Najwyższego Trybunału Orzekającego, z którego przeszedł na emeryturę.

ANTYRUSKA DEMONSTRACJA STUDENTÓW POLITECHNIKI WE LWOWIE.

Lwów. — W sali T-wa Pedagogicznego we Lwowie odbył się za powiedziany wiec ogólno-akademicki, zwołany przez lwowski komitet akademicki w związku z za- targiem odłamu młodzieży z rektoratem politechniki z powodu stanowiska rektoratu w sprawie zażądania na walnym zgromadzeniu ukraińskiego stowarzyszenia studentów politechniki „Osnowa”, które zostało przez delegata rektoratu rozwiązane z powodu groźby bójki między studentami polskimi i ukraińskimi.

Na wiecu zgromadziło się około tysiąca akademików. Po burzliwej dyskusji uchwalono domagać się rozwiązania wszystkich ukraińskich związków akademickich, za prowadzenia w szkołach ukraińskich języka wykładowego polskiego, oraz stwierdzenia przez władzę szkolne prymatu młodzieży polskiej w wyższych zakla-

Święto dzieci

Boże Narodzenie słusznie nazwane zostało największym świętem dzieci. Nietylko w Polsce, ale i w całym świecie chrześcijańskim dzień ten obchodzony jest z całym pietyzmem i radością jako pamiątka narodzin Dzieciątka Bożego.

A maleńki Jezus, chociaż jedyny Król królów i władca Nieba i ziemi, narodził się nie w pałacu, ale w ubogiej stajence, aby po wiek wieków przypominać każdemu chrześcijaninowi o największej cnotce człowieka, jaką jest miłość bliźniego, współczucie dla małych, dla dzieci, dla najbardziej potrzebujących.

Dzieńce Bożej w chwili cudownego narodzenia brak było nawet pieluszek, a od dokuczliwego zimna w stajence betleemskiej chronił ją tylko zwierzęta, ogrzewając swym oddechem. Lecz w chwili później Tej maleńkiej bezdomnej Dziecinie składają w dani pastuszkowie, co który miał najmilszego. I skórę z koźlecia na odzienienie i sera kawałek i chleba kromkę i fujarkę i najrozmaitsze figielki do zabawy; wszystko Jezusowi małemu.

A radości z tej okazji było bardzo wiele.

W ratuszu częstochowskim dn. 12 grudnia przy dużym stole siedzi grono zairasowanych pań. Jeden z panów czyta z grubego zeszytu długą listę nazwisk i przy każdym z nich notuje podawane niepewnym głosem uwagi.

— Marianna Zazłębka, lat 3. Obuwie, czy materiał?
— Czy aby nam starszy obuwie, może materiał?
— Jadwiga Bidulńska, lat 6. Jak mam zanotować? A przeproszam, tam jest troje dzieci, drugie 3 lata i najmłodsze półtora roku.

— Ja znam tę rodzinę — odzywa się jedna z pań. Matka wdowa, starsza dziewczynka chodzi do przedszkola, więc już tam coś otrzyma, możeby jednak dać coś jednemu z nich, wprawdzie przydałoby się i najmłodszemu, gdyż prawie nagie, a w izbie zimno i jest niema co.

— Jan Potrzebski, lat 8. Obuwie, czy materiał?
— Ten chłopiec zupełnie bosi i dlatego nie może chodzić do szkoły. Może obuwie, chociaż i ubran- ko w strzępach...
I tak w miarę czytania coraz

Możliwość wojny w Europie

Opinia generalnego sekretarza Ligi Narodów.

Genewa. — Sis Eric Drummond, generalny sekretarz Prasy Ligi Narodów, w rozmowie z przedstawicielami prasy oświadczył między innymi:

Co roku po zgromadzeniu Ligi mówi się o kryzysie Ligi Narodów.

Przyznam się, że kryzysu nie widzę. Od 10-ciu przeszło lat Liga Narodów istnieje i w czasie całego tego okresu umiała zabezpieczyć pokój. Była kilka wypadków, kiedy niebezpieczeństwo wojny staowało się groźnym, zdawało się, że wojna jest nieunikniona.

We wszystkich wypadkach interwencja Ligi odniosła skutek i wojnę zażegnano. Liga spełnia pokładane w niej nadzieje. Przyczyna tego, że dziś o wojnie mówi się więcej, niż przedtem, jest kryzys ekonomiczny. Ogólny niepokój jaki przyniósł za sobą długotrwały i ciężki kryzys, wytworzył tę duszną atmosferę, w której coraz częściej mówi się o wojnie.

Obecny kryzys ekonomiczny jest kryzysem światowym, który przechodzi również państwa nie należące do Ligi. Liga stara się przeciwdziałać kryzysowi, wytycza mu siły, — prawda, że dotychczas swe nie zapobiegła, lecz trudno wymagać, aby w 10 lat po katastrofie wojny nastąpił okres ogólnego dobrobytu.

GWIAZDKA
się zbliża! **NAJPRAKTYCZNIJSZYM**
prezenterem posiadającym trwałą wartość jest
PIÓRO WIECZNE WATERMAN'A
Katalogi bezpłatnie. — Na prowincję wysyłamy towar za zaliczeniem
G. GERLACH — WARSZAWA — Ossolińskich 4.

NIE ZAPOMNIJCIE ZWIEDZIĆ
WYSTAWY OBRAZÓW Malarzy Polskich
urządzonej przez **POLSKI CZERWONY KRZYŻ** w Częstochowie
w **SALI** byłej **RESTAURACJI „CRYSTAL” Kościuszkich Nr. 20**
Wystawa otwarta codziennie od 9-tej rano do 9-tej wieczór.

KIEPURA PIEWA
16 GRUDNIA PRZEZ RADIO

Chcesz po
użyć?

KUP ZAWCZASU
TYTAN

BATERIE
ANODOWA

większe zakłopotanie wśród obecnych.

Bo żeby obdarować najskromniejszym i najniezbędniejszym odzieniem, chociażby 400 najbiedniejszych dzieci, potrzeba na to kilku tysięcy złotych. Tymczasem całego funduszu sekcja zbiorczy Komitetu Gwiazdkowego dla najbiedniejszych dzieci w Częstochowie posiada zaledwie 2000 złotych, gdy najskromniejsze obuwie kosztuje 14 złotych, a materiał na odzienie będzie uszycia 5 złotych.

Jak obdarować tak liczną rzeszę besej i półnagiej dziatwy za

ten z trudem uproszony, a tak jest cze niedostateczny fundusz — jest rzeczywiście niemalą troską Komitetu.

Gdyby obdarzyć jednych obuwieniem, a drugich ubrankami, to na 200 par bucików potrzeba 2800 złotych, a na materiał i uszycie odzienia 1400 złotych, co wyniesie z górą 4200 złotych. A przecież w programie Komitetu są jeszcze i atrakcje dla dzieci, słodycze i niezbędna, choinka.

I bardzo ślusznie! Wszak każde, nawet najbiedniejsze dziecko chociażby tylko na „Gwiazdkę” ma prawo narówni z innymi dziećmi do radości, szczęścia i wesela. I czyżby już nie stać było Częstochowy na sprawienie dla tych maluczkich chwil radości widokiem oświetlonego tradycyjnego drzewka Bożego?

Ze Częstochowa jest miastem ofiarnym, tego mamy niezliczone dowody. To też sądzimy, że i tym razem zamierzona akcja obdarowania najbiedniejszych dzieci „Gwiazdką” wyda jaknajpomysłniejsze rezultaty.

W poniedziałek, dn. 15-go grudnia 1930 r., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ukochanej córki i siostry naszej

S. T. P.

Stanisławy Pszczołkowskiej

o godz. 9-jej rano w Kościele Katedralnym zostanie odprawione nabożeństwo żałobne, o czem zyczliwych pamięci zmarłej zawiadamiają

Matka i siostry.

Do firmy

„MOKKA KAWA”

Leon PIOTROWSKI

Częstochowa, II Aleja Nr. 24, Tel. 1 i 240

Nadeszła bezpośrednio z plantacji nowego zbioru dla prawdziwych znawców i smakoszy

HERBATA

CEYLONSKA i RÓŻA INDYJSKA

ORANGE PECCOE KWIATOWA

Epidemia grypy w Częstochowie

600 wezwań dziennie mają lekarze Kasy Chorych.

Epidemia grypy, jaka obejmuje dzisiaj już nie tylko Polskę, ale niemal całą Europę, nie ominieła niestety i naszej Częstochowy. Przebieg tej złośliwej choroby w większości wypadków jest na szczęście dość łagodny, zastraszające zaś objawy się bólem głowy i gardła, łamaniem w kościach, podwyższeniem temperatury, co razem związany, wymaga bezwzględnie pozostania w łóżku przez kilka dni, gdyż mogą nastąpić i poważniejsze komplikacje. Niewątpliwie epidemia grypy, tak dotkliwie dająca się nam we znaki, pozostaje w związku z obskurną, mglistą i dżdżystą, trwającą od dłuższego już czasu nieogoda.

Szczególnie w ostatnich dniach epidemia grypy w Częstochowie przybrała na sile i wypadki zachorowań szereg się w sposób masowy, tak, że nierzadko całe rodziny leżą zmożone chorobą, sale szkolne, biura — świecą pustkami. Stan nasilenia epidemii najlepiej obrazuje dane, zaczerpnięte z Kasy Chorych. Oto Kasa ma teraz zgórą 600 wezwań dziennie do chorych w domach, a z tego tylko 60—80 do innych chorób poza grypa. W ambulatorjum Kasy,

Jan Placek, po zwolnieniu z prefektury, wikariuszem parafii św. Rodziny w Częstochowie. Ks. Wincenty Szymczyk, neopresbyter, p. o. wikariusza w Mierzynie. Ks. Jan Świca wyznaczony do pracy wzdłuż wychodźstwa polskiego we Francji.

Przeniesieni: Ks. Jan Kucek, wik. z Kłobucka, do Kruszyny; Zwolnieni: Ks. szambelan dr. Karol Makowski, rektor Seminarjum Duch., na własną prośbę z urzędu obrońcy węzła małż. i sprawiedliwości. Zmarli: Ks. Wacław Szczotkowski, prob. w Rzejowicach.

— Z parafii św. Rocha. Dziś, w niedzielę, o godz. 4-jej p. odbędzie się w sali przy ul. św. Rocha 35. ogólne zebranie Stow. męzów i niewiast katolickich przy tejże parafii. Na zebraniu tem pan W. Guzowski wygłosi referat pod tytułem: „Morze polskie”. Na godzinę przed zebraniem będą przyjmowane składki członkowskie i zapisy nowowstępujących.

— Ogólne zebranie „Lutnia”. W dn. 18 b. m. o godz. 7-jej wiecz. w sali Kameralnej nowego teatru przy ul. Kilińskiego odbędzie się ogólne zebranie roczne członków Tow. Śpiew. „Lutnia”.

O pracę młodzieży na Kresach Wschodnich jako czynnik wychowawczy.

Na konferencji komisji porozumiewawczej dyrektorów średnich zakładów naukowych w Częstochowie w dniu 11 b. m. na porządku dziennym spraw rozpatrywany był projekt p. Aleksandra Plissa, zmierzający do utworzenia na kresach wschodnich kolonii letnich dla młodzieży.

Młodzież, udająca się do tych kolonii, będzie musiała odrobić pracę fizyczną, na których osiadłszy, poczem zostaną one uznane jako jej wyłączna, prawnie zastrzeżona, własność, którą rządzić się będzie młodzież według własnego upodobania.

Po przemówieniu p. Plissa zabral głos p. dyr. Smulski, przedstawiając z punktu widzenia ekonomicznego i wychowawczego korzyści, jakie ze zrealizowania tego projektu wyniknąć mogą.

Bardzo usilnie sprawę powyższą popierał: pp. dyr. Płodowski (prze wodn. kom.), dyr. Zbiernski i dyr. Lidzkowski.

Po dłuższej dyskusji postanowiono przystąpić do urzeczywistnienia powyższego projektu, a w dniach najbliższych wybrana została nie zśród pp. dyrektorów delegacja, która w styczniu przyszłego roku uda się na kresy celem obejrzenia terenów i załatwienia spraw formalnych.

— Kiermasz przedświąteczny urządzony będzie przez Sekcję Siostrzanej Pomocy przy Państwu Szkole Zaw. Żeńskiej, III Aleja 58 w dniach 20 i 21 b. m. od 11 do 19-jej wieczór. Bufet, prezenty gwiazdkowe i wiele niespodzianek. Całkowity dochód przeznaczony na kupno ciepłej odzieży dla najbiedniejszych uczennic szkoły.

Wstęp dla dorosłych 50 gr. dla młodzieży 20 gr.

— Odczyt dr. K. Parnowskiego p. t. „Co to są choroby zawodowe?” Dziś, w niedzielę, o godz. 5 po poł. w sali Rady Miejskiej (Dąbrowskiego 10) lekarz miejski dr. K. Parnowski wygłosi odczyt na temat: „Co to są choroby zawodowe?” Całkowity dochód z odczytu przeznaczony zostanie na gwiazdkę dla najbiedniejszych dzieci. Bilety po 1 zł. i po 50 gr. przy wejściu.

Niewątpliwie interesujący ten odczyt zgromadzi liczne audytorjum.

— Już zapowiedzi karnawału. Niedługo wkroczy w okres karnawału, który już sygnalizowany jest zapowiedziami balów i zabaw. Oto niezależnie od dorocznego balu sylwestrowego akademików odbędzie się w dn. 5 stycznia bal morski Ligi Morskiej i Kolonijalnej w sali „Polonii”, a w dn. 7 tego tra dycyjna, wielka reduta Straży Ogonowej.

— Emigracja osadników rolnych do Peru. Biuro Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego w Kielcach (ul. Żelazna 13) komunikuje nam następujące informacje o warunkach osadnictwa rolnego w Peru. Osadnicy rekrutujący się głów

KRONIKA

Dziś — Spiridjona
Jutro — Walerjana b.

Wschód słońca o g. 7.36
Zachód — 15.41

Kalendarzyk historyczny:
Gwałtowna śmierć Ludgardy, żony Przemysława 1263 r.

Młodzież 14 Grudnia

Gdy zbliżają się święta Bożego Narodzenia, głos uczucia bierze górę nad mądrością dnia codziennego, która dyktują nieubłagane prawa walki o byt. W dniach święta techniczny przystęp do serc ludzkich łatwiejszy jest, niż kiedykolwiek, rodzą się bowiem w nas szlachetne pragnienia, aby wraz z uroczystością opłatka w wieczór wigilijny wszyscy odczuli radość życia, aby nikt nie pozostał smutny i zapomniany w panoszącej się biedzie, która wśród najuboższych w dni świąteczne dotkliwiej, niż zwykle, daje się we znaki.

A obecne warunki życia są tak ciężkie, że wielu biedaków niepozwolą one na beztrzeskie spędzenie świąt. Jakże pięknym tedy jest czynem w takiej chwili ulżenie smutnej doli biedaków, ośrodenie im dni świątecznych, mających przeminąć dla wszystkich w radości i weselu.

Niechaj więc całe zamożniejsze, ofiarne społeczeństwo częstochowskie już dzisiaj pomyśli o dzieciach bezdomnych i biednych, o starcach i kalekach, znajdujących schronisko w borykających się z trudnościami materialnymi przytulankach i zakładach dobroczynnych, o wielkiej rzeszy bezrobotnych, w imieniu których apeluje do ofiarności publicznej specjalny Komitet Społeczny Niesienia Pomocy Bezrobotnym, wreszcie inne klaj społeczeństwo wspomni o pięknej akcji Komitetu urzędzenia gwiazdki dla dzieci najuboższych, nieobawiając się zupełnie opieką dobroczynną, gdy zadaniem Komitetu jest właśnie aby nie było w Częstochowie ani jednego dziecka biednego nie obdarowanego przedewszystkiem odzieżą, zabawką i t. p. Uproszczone panie kwiatarki z Komitetu zbierają już oferty po sklepach i mieszkaniach.

W okresie zakupów przedświątecznych pierwszorzędna pracownica krawiecka **J. CISZEWSKIEGO** pod kierownictwem **ST. FREJA** przy ul. Dąbrowskiego 38 15 przyjmuje roboty z własnych i powierzonych materiałów. Wszelkie przeróbki i nićdówki palt, garniturów i prasowanie po cenach niskich. Pozostaje z szacunkiem. **Ciszewski-Frej.**

tecznych niech każdy da, co może, na powyżej wymienione cele. Jak co roku apelujemy do serc litotycznych, wiedząc, że nigdy apeli nasz nie pozostał bez echa, a ofiarność społeczeństwa częstochowskiego nie zawiodła.

Ofiary w gotówce przyjmuje Administracja naszego pisma (II Aleja 26 i III Aleja 52), a datki w naturze składać należy wprost do Zarządów i kancelarii zakładów i schronisk oraz zgłaszającym się paniom-kwestarkom na gwiazdkę dla dzieci najuboższych.

— Uroczystość rożnienia świadectw absolwentom kursów Cz. Krzyża. Dziś, w niedzielę, o godz. 10-jej m. 30 r. w sali Katedralnej (Narutowicza 13) odbędzie się uroczystość rożnienia świadectw absolwentom kursów siostr Pogotowia Sanitarnego Polsk. Czerw. Krzyża oraz członkom I i II-jej drużyny ratownictwa przeciwgazowego P. C. K. Uroczystość poprzedzona będzie nabożeństwem w Katedrze o godz. 10-jej rano.

— Ogólne zebranie Ligi Katolickiej. Dziś, w niedzielę, o godz. 4-jej po poł. w sali Katedralnej (Krakowska 13) odbędzie się ogólne zebranie Męzów Katolickich par. św. Rodziny i św. Zygmunta. Na zebraniu tem ks. prałat Sędzimir wygłosi referat o „Akcji Katolickiej”.

Na godzinę przed zebraniem będą przyjmowane składki członkowskie i dokonywane zapisy nowowstępujących członków. Wstęp wolny dla członków Ligi oraz dla niewiast i młodzieży katolickiej.

— Wystawa przyborów choinkowych w Zakładzie Bezdomnych Dzieci. Dnia 14 grudnia, w niedzielę, o godz. 1-jej po południu w Zakładzie dla Bezdomnych Dzieci Piotrowska 12, nastąpi otwarcie wystawy przyborów choinkowych, wykonanych przez dzieci; o zwiedzeniu wystawy i kupno przyborów proszą serdecznie Dzieci z Zakładu przy ul. Piotrowskiej 12.

— Zmiany wśród duchowieństwa djeceji częstochowskiej. Mianowani: Ks. prałat Fr. Mirecki, prob. parafii św. Zygmunta w Częstochowie, Komisarzem Biskupim na dekanaty: Będziński, Bolesławicki, Dąbrowski, Praszowski, Sączewski, Wieruszowski, Zawierciański i Żarecki. Ks. prałat Fr. Zientara, prob. parafii w Zawierciu, Komisarzem Biskupim na dekanaty Częstochowski, Brzeźnicki, Gidelski, Gorzkowski, Krzepicki, Mstowski, Radomskowski i Wieluński. Ks. szambelan Fr. Gola, prob. parafii w Nivce, dziekanem Będzińskim. Ks. Bol. Choroszyński, prob. w Bolesławcu, dziekanem Bolesławickim, Ks. Józef Zebrała, nowoprzyjęty do djeceji, wikariuszem w Za

Na gwiazdkę

ZABAWKI, bogaty wybór po cenach najniższych poleca

JAKÓB MASS

I-sza Aleja 7, Telef. 330

Również instrumenty muzyczne gramofony, Patefony po cenach niższych.

Całkowity repertuar płyt m. in. Naska jest noc, Zegnal, Marzenie, Parada miłości, We dwójce, Carmencita, Biała łąka, etc. Jak również płyty z filmów dzwiękowych **Kofedy**. Płyty konkursowe „Columbia”.

Reperacje na miejscu.

Gabinet Racjonalnej Kosmetyki „URODA” Marji Orzeł

ul. Dąbrowskiego Nr. 1, I piętro, telefon 150.

Masaże wszelkich rodzajów, podług najnowszych systemów. Usuwanie łojotoku, trądziku, brodawek, kurzajek, zmarszczek, piegów, rozszerzonych porów, odmrożeń itp.

Pielęgnowanie włosów, regulowanie i przyciemnianie brwi i rzęs.

Przyjęcia od godz. 10—2 i od 4—7.

Kino-Teatr SŁOŃCE — ulica Ogrodowa Nr. 26 p. Katedralny, tel. 8-22.

WYŚWIETLA DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH WIELKI PRZEBOJOWY FILM z życia artystek kabaretowych pod tytułem

ULUBIENICA PRZEDMIĘSCIA

W rolach głównych: **COLLEN MOORE i KENNEL HARLAN.**

Nad program na scenie! Nowa przebojowa rewja p. t. **Chcesz się bawić — wstąp na chwilę.**

Seansy w dni zwykłe od 6-jej do 9-jej po południu w niedzielę i święta od godziny 3-jej po południu. Ostatni seans o godzinie 9.30 wiecz.

Ceny miejsc od 80 groszy do 2 złotych.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym, którzy okazali nam tyle współczucia i życzliwości z powodu śmierci drogiego nam męża, ojca i dziadka

ROMANA PILTZA

a w szczególności przewiel. ks. prał. Wróblewskiemu za poniesione trydy i serdeczne słowa pociechy, wypowiedziane nad mogiłą, ks. prob. Godzi...

RODZINA.

nie z pośród małorolnych właścicieli polskich otrzymują w Peru bezpłatnie 30 hektarów ziemi...

Rodzina ziemi odbywa się na terytorium Spółdzielni Osadniczej pod nazwą „Kolonja Polska”...

Biuro Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego w Kielcach przyjmuje już zapisy osadników...

Kupujcie na gwiazdkę wyroby krajowe!

Wystawy sklepów już zapchane zostały świecicidami niemieckimi do ubierania choinek.

Wobec krzyżackiej buty i nieważki okazywanej nam na każdym kroku, wobec brutalnych na paści i przesłańdów szkół i dzieci polskich przez gada pruskiego...

Do wszystkich, cośmy powyżej powiedzieli o ozdobach choinkowych, stosuje się do wszelkich wyrobów niemieckich, jak również do czeskich.

Bądźmy więc ostrożni i nie zaciągajmy własnymi rękami pętlę na swej szyi, bogacąc wrogów na rodny i państwa naszego.

Wszystko, co kupimy na gwiazdkę, niech nosi stempel fabryki polskiej.

Pamiętajcie o tem! — Rejestracja pojazdów mechanicznych. W dn. 15 i 16 b. m. w lokalu kursów kierowców samochodowych p. Śląskiego (Narutowicza 13) odbędzie się rejestracja pojazdów mechanicznych...

— Lokatorzy przeciw projektowanej podwyżce komornego. Związek lokatorów Rzeczypospolitej Polskiej podjął akcję w związku z zapowiadany projektami podwyżki komornego na cele funduszu budowlanego.

Opracowany został obszerny memoriał do radu, w którym zrzeszenia lokatorskie wskazują na niemożliwość podniesienia komornego wobec niskiego poziomu plac w kraju.

Lokatorzy proszą będą o przeprowadzenie specjalnej ankiety, mającej na celu stwierdzenie, jaką część budżetu w poszczególnych gminach pracy stanowią dla rodzin robotniczych i urzędniczych stawki komorniane.

Celem złożenia tego memoriału udaje się w przyszłym tygodniu specjalna delegacja związków lo-

katorskich do prezydium Rady ministrów oraz ministrów skarbu, spraw wewnętrznych, robót publicznych i pracy.

— Przeciwo uchyłającym się od wojska. Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik do uduprnienia systemu poszukiwania osób uchyłających się od poboru.

W najbliższym czasie przeprowadzona będzie ścisła ewidencja wszystkich podległych poborowi celem stwierdzenia wypadków uchylenia się od powinności wojskowej.

Kontrola ta rozpocznie się już w styczniu, kiedy ma być poddana dokładnej rewizji cały rocznik 1908, w lutym — rocznik 1907, w marcu — 1906, w kwietniu 1905 i 1904 r.

Poza tem ministerstwo poleca stałe stosowanie jaknajenergiczniejszej kontroli.

— Nocne dyżury aptek. W nocy z dnia 13 na 14 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Szostakiewicza — Nowy Rynek Nr. 6 p. Włoskiego — Kordeckiego Nr. 27

W nocy z dnia 14 na 15 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Kozerskiego — Il-ga Aleja Nr. 26 p. Kiełkowskiego i Reterskiego, Krak. 38.

Sąd w Częstochowie oddalił podanie wdowy po w. księciu rosyjskim w sprawie zwrotu majątku.

Jak donosiliśmy przed kilkoma dniami, zamieszkała w Londynie hr. Brassow, morganatyczna wdowa po b. następcy rosyjskiego tronu w. księcia Michale Aleksandro wiczu, wystąpiła do wydziału cywilnego Sądu Okręgowego w Częstochowie o przyznanie jej prawa ubogich w sprawie, jaką zamierza wytoczyć przeciwko skarbowi państwa o zwrot spadku po swym tragicznie zmarłym mężu, a miano wicie gmaczu przy ul. Kościuszki w Częstochowie oraz majątków: Kłobucko, Wrzyczka, Kocin i Ostrowy w pow. częstochowskim.

Do podania załączone było świadectwo konsula polskiego w Londynie, że hr. Brassow wraz z synem Jerzym pozbawiona jest środków do życia i pozostaje na utrzymaniu swej zamejnej córki Natalji Gray.

Wydział cywilny Sądu Okręgowego pod przewodnictwem prezesa sędziego A. Kellera na publicznym posiedzeniu rozpatrzył tę sprawę i postanowił nie uwzględnić podania hr. Brassow, motywując swoją decyzję tem, że petentka nie przedstawiła dowodów, iż jest obywatelką francuską, co uprawniałoby ją do korzystania z dobrodziejstwa prawa ubogich w Polsce na mocy zawartej z Francją konwencji.

A więc o ile hr. Brassow chce wystąpić na drogę sądową o zwrot majątku, będzie musiała wnieść wpis sądowy w wysokości 2 proc. wartości powództwa, wynoszącej około kilka milionów zł.

— Rozprawa nożowa na ul. Nad rzecznej. W ub. piątek w czasie powstałej bójki na ulicy Nadrzecznej pomiędzy Buszewskim Marjanem (Warszawska 43), Wawrzyńczakiem Stanisławem (Cmentarna) a lckiem Goldbergiem zostali ogdzeni nożem Buszewski i Wawrzyńczak, którzy pozostają na kuracji w szpitalu Najsw. Marij Panny. Dochodzenie w toku.

— Z Zawiercia przyjechali krasie do Częstochowy. Izrael Zborowski (św. Rocha 30) zameldował policji, że przyszedł do jego straganu dwie kobiety i mężczyzna, w celu kupna towaru, a po odejściu tychże stwierdził brak szalka, wart. 3 zł.

W natychmiastowym dochodzeniu ustalono, że sprawczyńi kradzieży była Warwas Stanisława, zam. w Zawierciu, przy współudziale Ja-

niny Piesiak i Pluty Franciszka, zam. w Zawierciu przy ul. Szkolnej nr. 139. Od wymienionych odebrano ponadto: kawalek barchanu, 3 swetry, parę bucików, 2 pary skarpet, 3 pary ponożoch i 2 szalki, które również pochodzą z kradzieży. Dochodzenie w toku.

— Drób ginie! Jan Łyczba (Warszawska 113) zameldował policji, że w nocy skradziono mu z zamkniętej komórki 2 gęsi, wart. 12 zł. Ignacy Nowakowski, zam. przy ulicy Młynarskiej, zameldował policji, że w nocy skradziono mu z komórki za pomocą urwania kłódk 17 sztuk gęsi, wart. 102 zł.

Władysław Paczyński (Stodolna 5) zameldował policji, że z komórki niezamkniętej skradziono mu 6 gęsi, wart. 54 zł. Aleksander Otoki, zam. przy ul. Furmańskiej zameldował policji o kradzieży ze stawu 3 gęsi, wart. 21 zł.

Julja Trzeszczyńska (Młynarska 9) zameldowała policji, że w nocy z zamkniętej obory skradziono jej 7 kur, wart. 35 zł.

— Czyja własność? Na Posterunku kolejowym znajduje się do odebrania imadło, a w II Komisaryjacie P. P. (Narutowicza 13) — gęś.

— Rowler zniknął z korytarza. Maczka Piotr (ul. Józefa 11) zameldował policji, że z korytarza domu skradziono mu rower wart. 120 zł.

Ostatnie wiadomości

SEN. STEEG UTWORZYŁ NOWY GABINET.

Paryż, 13.12. — Senator Steeg utworzył wczoraj o godz. 2 min. 20 nowy gabinet, w skład którego wchodzi ministrowie: Bortha, Cheron, Loucher, Chautemps, Painlaue i inni. Nowy gabinet składa się z 30 członków, z 18 ministrów i 12 podsekretarzy stanu. Co do oblicza politycznego do gabinetu wchodzi: 3 członków lewicy demokratycznej Senatu, 5 przedstawicieli lewicy radykalnej, 5 republikan lewicowych, 2 republikan socjalistycznych, 2 demokratów radykalnych, 1 przedstawiciel unii republikańskiej i 1 z lewicy demokratycznej lewicy.

Gabinet przedstawi się parlamentowi w przyszły czwartek. Według powszechnego przekonania, nowy gabinet dopiero wówczas okaże się żywotnym, o ile uzyska poparcie socjalistów.

BUNT WOJSKOWEGO GARNIZONU W HISPANII.

Madryt, 13.12. — W czasie posiedzenia gabinetu nadeszła wiadomość o buncie garnizonu wojskowego, złożonego z 2000 ludzi w Jassa. Buntownicy nie prowadzą żadnej działalności na prowincji. Ze względu na zamieszki w Jassa rząd ustanowił cenzurę. W całym kraju panuje spokój.

ARESztOWANIE AGENTA G. P. U.

Wilno, 13.12. — Onegdaj wieczorem w rejonie Radoszkowic

przedostał się przez granicę pewien osobnik, który podał się za Aleksandra Mieszko, zbiega po litycznej z Rosji. Dochodzenie wykazało, że Mieszko nie jest żadnym zbiegiem, lecz agentem G. P. U.

SAMOLET PASAZERSKI OPADŁ POD LWOWEM.

Lwów, 13.12. — Wczoraj o godzinie 11-ej rano samolot pasażerski, kursujący na szlaku Warszawa - Lwów - Bukareszt, z powodu śnieżyicy stracił orientację i zmuszony był lądować w polu pod wsią Siemakowce. Aparat zarył się głęboko w ziemię przyczem jedno skrzydło zostało złamane, a motor uszkodzony. Pilot i mechanik wyszli bez szwanku.

POŻAR STRAWIŁ 18 GOSPODARSTW WIEJSKICH.

Brześć nad Bugiem, 13.12. We wsi Ostrow, pow. Sarnieńskiego wybuchnął pożar, przyczem pastwa płomieni padło 18 gospodarstw. Pożar jak stwierdziło do chodzenie śledcze powstał wskutek zbrodniczego podpalenia.

PRZEDSTAWICIELSTWO

Oddziałów poważnej firmy do oddania na własny rachunek w Kielcach, Piotrków, Będzinie, Dąbrowie Górniczej, Tarnobrzegu, Górze, Oferty pisemne w sklepie „Gońca”, Częstochowa, Fanny, Marji 26 pod „Bez Ryzyka”.

Dnia 14 grudnia r. b. t. j. w niedzielę o godzinie 3-ciej po poł. odbędzie się

Nadzwyczajne Zebranie Członków Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego w Częstochowie Aleja 9 w sprawach: podatkowych, Bursy T-wa, Izby Rzemieślniczej i innych.

Uprasza się p. p. Członków o punktualne i liczne przybycie. Zarząd.

Sprzedż Gwiazdkowa

pe cenach znacznie zniżonych ŚNIEGOWCĘ I KAŁOSZĘ OBU WIE BAŁOWĘ: ATŁAS, RENIFERY, BROKATY, LAKIERKI, — PRUNELKI I T. P. — NAJNOWSZE FASONY!

Wykwintny Magazyn Obuwia „VENUS”, Aleja 29.

PODZIĘKOWANIE.

Za tak miłą dla naszych dzieci niespodziankę jak „Mikołaj” urządzony z wielką roznaitością dnia 7. XII 1930 r. w koszarach 7 p. a. p. na Zaczcu, za okazanie tak dużego zainteresowania naszymi dziećmi, które ze względu na tak wielkie oddalenie od miasta, są pozbawione wspólnych i przyjemnych rozrywek, które słusznie należą się dzieciom, wdzięczne grono żon podoficerów składam imowitą opiekunę P. pułk. Kapciu-kowej, oraz niestrudzonemu i zasłużonemu na tem polu P. „Mikołajowi” serdeczne podziękowanie.

Grono żon podoficerów 7 p. a. p.

2 POKOJE z kuchnią z wygodami do wynajęcia. Dąbrowskiego 15, właścicielka.

Kino Teatr „NOWY” II Aleja 43, Tel. 3-64. Początek przedw. w niedz. o 3, w soboty o 4, w dni powsz. o 9. Ostatni scena o 9,30 wiecz.

Kino „LEW” (dawnej „UCIECHA”) ul. Dobrowskiego 12. Od soboty dn. 13 do wtorku 16 grudnia 1930 r. Kresło 80 gr. Łoża 1,20. Początek o 5, w sobotę o 4, w niedzielę o 3. Odt. o 9. Dla młodzieży dozwolony.

Dziś i dni następny! Wielki sensacyjny film z życia „Dzikiego Zachodu” w-g pow. Zane Greya p. t. TYSIĄC DOLARÓW NAGRODY z udziałem W. Boery, J. Arthusa Ch. Conkha i in. Jako dodatek: Komedja pt. PODBÓŻ PRZEDŚLUBNA.

DOROCZNA WYPRAZDA GWIAZDOKWA SWETRÓW, POULOWERÓW, PONCZOCH WELNANYCH, JEDWABNYCH, REKAWICZEK, REFORMÓW, BIELIZNY PO TANIEJ CENIE W FIRMIE

„HIGIENA” II-ga ALEJA Nr 29 W PODWÓRZU I-sze PIĘTRO TELEFON Nr 556.

Na choinkę i podarki gwiazdkowe najlepiej kupować w fabryce cukrów i czekolady PIOTR DĘBSKI Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17, tel. 59 i w sklepie p. J. Hönnigmana, Aleja 33

W niedzielę, dnia 14-go grudnia b. r. o godz. 5-ej po poł. w sali Rady Miejskiej ul. Dąbrowskiego 10, naczelny lekarz miejski Dr. Kazimierz Parnowski wygłosi odczyt na temat „Co to są choroby zawodowe?”. Calkowity dochód prelegent przeznaczony na gwiazdkę dla najmłodszego dzieci do dyspozycji Komitetu Miejskiego. Bilety w cenie 50 zł. o godz. 4-ej do nabycia przy wejściu od godz. 3-ej po południu.

OFIARY.

Dla uczczenia ś. p. Stanisławy Paszcólkowskiej, w pierwszą rocznicę jej śmierci składa M.: Na Towarzystwo Przeciwgrudlicze — zł. 10.— Na Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci — zł. 10.— Na Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego — zł. 10.— Na najbiedniejszych do uznania ks. Wróblewskiego — zł. 10.— Na Bezdomne dzieci — Sikorski zł. 5. Dla Najbiedniejszej rodziny Arcybrawstwa Różańcowego za Janiej Górze: — Sociéte Textile „La Czenstochovienne” składa zł. 100.— Na kosić w Gidlach: — Jan Błaszczkowski zł. 10.— Kaz. Patrzykowski zł. 20.— Beziemienie zł. 3.— Beziemienie zł. 2.— Beziemienie zł. 5.— Sikorski zł. 5.—

SPRZEDAĆ sklep spożywczy z urządzeniem sklepem przy ul. św. Rocha 29. Wiadomość: św. Rocha 12, Antoni Tame. NAJTAJNIEJ otomany, otomanki, tapczany, kozetki fantazyjne, zwykłe, oraz wszelkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące wykonywa E. Burjan, II Aleja 19 (dawnej Przemysłowa 7). Solidnym wydział. 4791

DO SPRZEDAŃIA domy z ogrodami od 4 tysięcy zł., place do budowy, ziemia na 4 miejscy gospodarstwa, w mieszkaniach, restauracji, cukiernicy, Chorych wydz. — Wiadomość Aleja 28, Kowalski od godz. 8—10 rano i od 2—4 po poł. 908-2

POKOJ ubelonyjany słoency z elektrycznym oświetleniem tania wynajme. Strazacka 14 mieszkanie 3. 4996 ZAWIADAMIA się Sz. PP. zainteresowanych kućm koni, iż wzorowa kuznia Seimiku, kucia koni, czynna nie będzie od dnia 20 grudnia do 5 stycznia 1931 roku. Po tym terminie będzie nadal czynna.

GRAMOFON do sprzedania w dobrym stanie św. Rocha 38, Kryk. 2910 ZGUBIONO książkę Chorych wydz. na imię Petroneli Ligenza Nr. 54606. 4944 DO SPRZEDAŃIA domki ziemni 2 pokoje z kuchnią i 2 morgi ziemi. Cena 20.000 zł. Jedna morga ziemi 15.000 zł. Ciemna 224. 4943

DO SPRZEDAŃIA dom nowo murywany 4 mieszkanie zt. 6.000. Zaczise, obok Huty szklanej, ul. Rakowskiego, Pyttel. 4942 SPRZEDAĆ place od 900 zł. domek za 3.000 zł., domek za 4.500 zł. Stradom, Sabinowska 113, Bożyk. 4936

POKOJE ubelonywane do wynajęcia. — Ślaska 6 m. 5. 4932 OKAZYJNIE do sprzedania patefon. Fajgłowicz, Aleja 73. 4931 SPRZEDAĆ kredens odpowiedni do restauracji lub sklepu. Bór 19, tel. 7-92, Gondkiewicz. 4927

ZGUBIONO dowód osobisty, patent i zaświadczenie na broń wyd. na imię Jana Warzechy. 4941 ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wydz. na imię Lucjan Peccold. 4948

BUCHALTER przyjmie w godzicach wieczornych prowadzenie buchalterji. — Oferty do sklepu „Gońca” pod „Buchalter”. 4955 POKOJ ubelonywany do wynajęcia i frak do sprzedania. Kościuszki 23 m. 11. 4957

ADMINISTRACJE domu objamie urzędnik państwowy wzmianka za mieszkanie za czystem mieszkanym. Oferty w sklepie „Gońca” pod „4954”. 4954 DNIA 12. XII zgubiono partiel z większega suma pieniędzy powierzonych Łaskawego złączając upraszam o zwrot sw. nagrody, Narutowicza 83, Radecki. 4951

OKAZYJNIE szafa oszklona do magarynu kawieckiego oraz szafka o 19 szufladach. Mała 19 u stolarza. 4962 OKAZYJNIE do sprzedania mały używany parolon i płyty, lub zamienić na radio 3-ch lampowe. Zielona 15. 4953

DOBRA placówka na Zakład fryzjerski w Gorzkowicach. 4947 POSZUKUJE współnika z małym kapitałem do wydzierżawienia mylna. Oferty Filja „Gońca” Narutowicza Nr. 20 pod „Krupa”. 238

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wydz. na imię Janina Gawron. 4945 DO WYNAJĘCIA mieszkanie pojedyncze duże. Warunki dogodne. Narutowicza 162. Wiadomość u gospodarza. 4946

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wydz. na imię Marjanu Byćan. 4958 JASNOGÓRSKA 6 pomieszczenie do wynajęcia na warsztat, fabryczkę lub mieszkanie 1 pokój z kuchnią. Wiadomość: Jasnogórska 2, Rychter. 4950

OKAZYJNIE do sprzedania z powodu zwinięcia gospodarzi: młocznarka cepówka, kierat i wialnia mała używane, zupełnie nowe. Wiadomość: Częstochowa, Aleja 31, telefon 546, M. Rydzewski. 4949 ZGUBIONO kwit lombardu Nr. 6765. 4963 WYNAJME pokój z kuchnią, mała suterena, sprzedam dom urządzony nowoczesnie. Lisinie, Soluch. Place do sprzedania. 4960

KREDENS do sprzedania Ost. Groz. Wieleka 6 m. 6. 4965 DO SPRZEDAŃIA tremo Gnaszyńska 22, Brzozowski. 4964

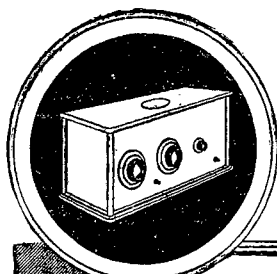
K. SOCZEK OPTYK Częstochowa II Aleja Nr. 16, tel. 225. Firma egzystuje od 1835 roku. Ceny bezkonkurencyjne.

Radio w cenie dla Pana odpowiedniej

Wśród odbiorników **PHILIPSA**, które mamy obecnie na składzie, znajdzie Pan odbiornik, jakiego sobie Pan życzy, w cenie, na którą Pan może sobie pozwolić.

Prosimy nas odwiedzić, obejrzeć odbiorniki **PHILIPSA**, posłuchać jak one grają.

Demonstracja i warunki płatności będącą Panu napewno odpowiednią.

„RADJOPOL“
Częstochowa, II Aleja No 31.

Z kino-teatrów

Teatr „Odeon” wyświetla najnowszy film produkcji europejskiej p. t. „Co kosztuje miłość?” Dramat kameralny o dość szablonowej ale miłej treści, którego bohaterem jest młody malarz z cyganerii paryskiej przeżywiający sielankę miłosną z biedną tancerką. Beztrako się szczęście zostaje — przetrwane nieoczekiwaną interwencją wujka, milionowego bankiera, nekanegego spóźnionymi wyznaczeniami, iż zapomniał o bratanku, dwadzieścia lat temu powierzonym jego opiece przez brata na łożu śmierci. Dziena dziewczyna sama nakłania ukochanego do porzucenia niednego poddasza dla salonów, chociaż przeboleć roztania nie może i szuka ukojenia w nurtach Sekwany. Zostaje jednak uratowana. Nie czuje się szczęśliwy również i on w palacu, aż dobroliwy pod pozorem wyniosłości wuj sprawia obojętą wielką, radosną niespodziankę w końcowej scenie. Jest w obrazie szereg dobrych momentów z życia cyganerii, jak również zdjęć z ruchu ulicznego w Paryżu. Cały zespół ułożony w naszym rodkiem przystojnym, trochę nazbyt powściągliwym Igo Szymem oraz milutką H. Steels na czele. Nad program zabawna farsa i piekne widoki Szwajcarii. — Na scenie wesoła rewja p. t. „Wszystko na opak” z piosenkami p. Petrykowskiej, udatym duetem pp. Orsza-Bojarskich, śpiewkami wnoszącym humor p. Derbicza oraz skoczem i finałem w wykonaniu całego zespołu.

Teatr „Nowości” demonstruje wspaniałe arcydzieło filmowe p. t. „Podcięte skrzydła”. Treść dramatu ukazuje niezwykle dzieje bohatera lotnika angielskiego, który, ciężko kontuzjowany, poświęca jednak ostatni wysiłek dla uratowania Londynu przed atakiem

SPIESZ podziwiać **LOKOMOTYWE 2329** do KINA „CASINO”

ADWOKAT
Aleksander Bogobowicz
przeniesł
Kancelaria adwokacka na ul. Dąbrowskiego Nr. 5.
Przyjmuje od 9 do 10 i od 4 do 7-ej.

bombardującego „Zeppelin” niemieckiego podczas wojny. W treści jest i rywalizacja miłosa młodego lotnika ze zwierzchnikiem o serce pięknej dziewczyny, są również kapitalne wstawki humorystyczne. Punktem kulminacyjnym obrazu jest wizja potwornego sterowca, krążącego nad miastem: na dole widać syreny alarmowe, ludność w panice kryje się do piwnic, artyleria bije w górę szrapnelami, świetliste smugi reflektorów szukają w ciemnościach podłożny kształt potwora, słychać krzyki, grzmot eksplozji, warczenie motorów, grzechot karabinów maszynowych... Wrażenie jest niesłychane, wstrząsające i to tem więcej, że ta część filmu stanowi rekonstrukcję prawdziwego zdarzenia — nalotu „Zeppelin” na Londyn. Zwycięski pojedynek lotnika o sparaliżowanych nogach z olbrzymem powietrznym, który spada w płomieniach, tworzy końcowy akord tego dramatu, jednego z najefektowniejszych w kategorii filmów wojennych. Gra zespołu z Johnem Garrickiem i Heleną Chandler znakomitą, dźwiękowo wręcz świetna. W całości film imponujący. — Nad programem dźwiękowy tygodnik Foxa i dodatkowe śpiewny.

Kino-teatr „Nowy” wystawia wielki film sensacyjny p. t. „Lysiąc dollarów nagrody”. Interesująca treść dramatu zawiera dzieje miłosne, skomplikowane żądzą zemsty wplątane w grę mezożyzny, nieważne jednak musi ustąpić przed władzą wszechprzebijającą miłości. Dużym walorem obrazu jest, że akcja rozwija się na tle pięknych krajobrazów górskich i pustynnych. Zespół z Wallaceem Beery, J. Arthur'em i Ch. Conkline'em świątyni. — Nad program farsa.

Kino „Lew” demonstruje w całości wielki film dwuseryjowy p. t. „Bohater puszcy”. Sensacyjno-wanturniczą treść obrazu wypełniają brawurowe przygody główne

SPOTKAMY się wszyscy **w kinie „CASINO”** na filmie **LOKOMOTYWA 2329** Dziś!

go bohatera w zamęcie walki o ukryty skarb dawnych władców Meksyku. Bohaterem tym jest dzielny cowboy Jack Hoxie, groźny za jego przeciwnikiem na czele bandy — Joe Bonomo. Film odznacza się pięknymi krajobrazami.

Kino - teatr „Casino” wyświetla potężne arcydzieło filmowe p. t. „Lokomotywa nr. 2329”. Treścią filmu jest dramat starego maszynisty kolejowego, który tak głęboko wżył się w swoje twarde pojęcie o obowiązku i pokochał ciężki zawód, że staje się to źródłem konfliktu z synami i pośrednio powodem tragicznej śmierci jednego z nich, aż wreszcie usunięty z pracy za katastrofę, stary maszynista doczekał jednak ostatniego triumfu na swej ukochanej lokomotywie, gdy bohatersko spieszy z pomocą w czasie powodzi. Ale nie sama treść ma tu pierwszą wartość, o niepopularności filmu decydują inne czynniki: Oto stanowi on, wyjątkowo dobre skojarzenie dźwiękowości z kinem przy nadzwyczajnych środkach technicznych. Wspaniały jest sam początek obrazu: szalony pęd spóźnionego pociągu przez za miętą ziemią w nocy i do tego żądnej muzyki, tylko huk i rozpaczliwy gwizd lokomotywy. Jest w tem rozmach niebawiały. Efektów dramatycznych nie brak: wypadek przy spinaniu wagonów, katastrofa i najcięższy efekt końcowy — brawurowa jazda pociągu przez zalany tor na pomoc ohiarom powodzi. Gra całego zespołu koncertowa z Lon Chaney'em na czele. Jest to jego ostatni, przedśmiertny film; z siłą otwarcia on postać starego maszynisty, tetryka o głęboko zatopionym sercu złotem. Film wywiera duże wrażenie. — Nad program tygodnik i dodatek dźwiękowy.

Kino - teatr „Słońce” demonstruje wspaniały film p. t. „Ulubienica przedmieścia”. Melodramatyczne przeżycia i przygody artystek kabaretowych, splecione intrygą miłosną młodej pary, skracze się często prawdziwym humorem sytuacyjnym i szaloną werwą, stanowią rozkoszną całość filmu. Rej wodzi czarna, pełna życia Collen Moore, mając dobrego partnera w osobie K. Harlana. — Na scenie wesoła rewja p. t. „Chcesz się bawić — wstaw na chwilę” w wykonaniu ze spółki artystów pod kierunkiem P. Szpakowskiego. (—j)

Kino „NOWOŚĆ”
PODCIĘTE SKRZYDŁA
Film dla młodzieży dozwolony.

ODTUSZCZANIE WŁOSÓW, usuwanie łupieżu, oraz różnego rodzaju zabiegów kosmetycznych. Przyjmuje od 10-ej do 2-ej i od 4-ej do 7-ej wiecz. Gabinet Kosmetyczny O. Beklemiszowej-Stanukowicz, III-cia Aleja 62. 2648

POSZUKUJE spółnika lub spółniczki do korzystnego interesu z kapitałem od 2.000 do 3.000 zł. Wiadomość Dąbrowskiego 36 w piwniarni. 2906

SPRZEDAM piwiarnię w dobrym punkcie. Wiadomość: Aleja 36 u dozorcę. 2906

SPRZEDAM plac w dobrym punkcie cena 9.000 zł. oraz do wynajęcia pokój z kuchnią. Wiadomość w piwniarni Dąbrowskiego 36. 2906

MASYNE Singera czółenkowa, zupełnie nowa, okazanie sprzedam. Ul. Wieluńska 54 m. 15. 2904

AKUSZERKA Jakubowska z długoletnią praktyką w klinikach polonizacyjnych III-cia Aleja 49. Przyjmuje zamówienia i udziela porad, dla niezamężnych ustępstwa.

Firma GLIŃSKI
I-sza Aleja Nr. 12.
poleca:
MEBLE wszelkiego rodzaju; pojedyncze oraz komplety. — Ceny zniżone.
Egzyst. od 1885 r.

PIĘKNA I CZYSTA cerę osiąga się tylko użyciem **KREMU i MYDŁA „LACTOLIN”** które radykalnie usuwają pięgi, plamy, wagi i wszelkie defekty cery.
Nagrodzony medalami w Częstochowie, Łodzi i złotym medalom w Paryżu

GWIAZDKA DLA DZIECI. Zbliża się uroczystość Bożego Narodzenia, przejmująca radością serca ludzkości. Cieszymy się i wesołimy z łaski niepojętej zesłania do nas Ojciec, pragniemy ażeby radość nasdzieniska wszystkich, a najbardziej maluchom na ziemi udziałem stała. Arcybractwo Różańca świętego na Jasnej Górze od szeregu lat urządza gwiazdkę dla najuboższej dziatwy, pragnąc dla niej święto Narodzenia Bożego Dziecinę bardziej uroczystym i pamiętnym uczynić. Uładujemy się z prośbą do ludzi dobrej woli i serca współczującego niedoli biedactwa o pomoc materialną. Wszelkie dary czy w pieniądzu czy w naturze prosimy składać na ręce O. Rektora na Jasnej Górze albo w Redakcji „Gońca” Częstochowskiego. Na intencję ofiarodawców w pierwsze święto Bożego Narodzenia w kaplicy Różańcowej o godz. 7-ej rano odprawiona będzie Msza św.

Zarząd Arcybractwa Różańcowego na Jasnej Górze.

JUBILER
H. HIPSZER
Częstochowa, I Aleja 13, Tel. 889
poleca:
Wszelką biżuterję złotą!
Zegarki światowych firm.
Srebro, Platory i Kryształy.
Specjalność!
Obrączki ślubne, Szkło niełtające się do zegarków.
Ceny zniżone.

Poszukuję jakiegokolwiek zajęcia.
Mam wykształcenie 6-cio klasowe
oraz **praktykę biurową,**
Oferty sklep „Gońca” II Aleja Nr. 26 pod „Sumienna”.

Rejestracja Autobusów i Samochodów
odbędzie się w lokalu p. **E. ŚLASHKIEGO**
dnia 14—16 b. m.
Jest to ostatnia w tym roku rejestracja.
Szczegółowe informacje w Związku Właścicieli Autobusów
ul. Zielona 30, telefon 180.

NA GWIAZDKĘ
po znacznie zniżonych cenach plótka K. Scheiblera i L. Grohmana Sp. akc. do nabycia w firmie
A. SZUCHAŁEK Częstochowa aleja 8.

KAFLE
Kwadraty, Majolikowe, berlińskie, Piecyki, Kuchenki przenośne, Posadzki kamienkowa, Płytki ściennie i wszelkie dodatki wchodzące w zakres **Robót Zduńskich** oraz piecyki szamotowe poleca:
B. BUCHMAN
Częstochowa, II Aleja 28.
Wielki wybór! Ceny fabryczne!
Sprzedaż na dogodnych warunkach.

Tańców modnych początków wyucza baletm. K. Kostecki ul. Waszyngtona 49 (dawniej Jaska) 3 dom od ulicy Kościuski.
Zapisy na kursy I, II, III i IV codziennie od godz. 10 do 4 w., w soboty lekcje praktyczne od godz. 8-jej wiecz. w niedzielę i święta od godz. 7 wiecz. 2328
PRACOWNIA Ubiorów Damskich „Moda” Kościuski 26 front została powiększoną i przyjmuje wszelkie roboty, wykonuje szybko, gustownie i po cenach niskich. Potrzebne samodzielnie panny i uczennice. 4888

BARDO tanio sprzedam sklep spożywczy wraz z mieszkaniem składającym się z 1 pokoju i kuchni. Wiadomość: ulica św. Rocha 65, Jan Caban.

PARCELE BUDOWLANE przy ulicy Ciemnej i Myśliwskiej sprzedaje na bardzo dogodnych warunkach Solawa Ciemna 90

OKAZYJNIE garnitur salonowy czarny. Okazyjny, tapczony, kieszki fantazyjne, zwykłe nowe. Cenę przystępną. W. Buzjan, Kościuski 24 (front). 4697

RADJO-PRACOWNIA wykonuje precyzyjnie odbiorniki, magnesowanie słuchawek, nadawanie i reperacja akumulatorów. II Aleja 18 w podwórzu. 4878

PONCZOCHY (frówniej wełniane i dzieciinne) skarpetki, ciepła bielizna, reformy, rękawiczki oraz fartuchy w wielkim wyborze po cenach przystępnych poleca J. Ofman, Aleja Nr. 1 „Bazar” w podwórzu. 2898

SPRZEDAM niedrogo maszynę Singera. Henryka 15 (Zawodzie). 2777

ZGINĘŁA rękawiczka skórkowa. Prosi się o zwrot do sklepu „Gońca”. 2791

ZGINAŁ kwit lombardu Nr. 3192. 4909

ZGINĘŁA książeczka oszczędnościowa Szkoły powszechniej nr. 11 w Częstochowie. 4921

ZGUBIONO książkę wojskową wydaną przez PKU. w Częstochowie na imię Stefan Najman. 4922

BOTY ciepłe, pantofle ranne i gimnastyczne wyrobiamy z własnych i powierzonych materiałów. Częstochowa, Filtrowskiego Nr. 17, J. Kowal. 4927

PRZYBLAKAŁ się pies wilk. Odebrać można za zwrotem kosztów! Cmentarz K. 4933

POTRZEBNE zaraz zdolne panny do szycia do Pracowni Sudej (Ołtry) Damskich p. 2 „Ewelina” ul. Kilińskiego 6.
DO SPRZEDANIA lub wydzierżawienia nieruchomości przy ul. Wilczaka 26, składająca się z 3-ch pokoi z kuchnią i przedpokojem, sali na warsztat, szopy, komórek i obszernego placu. 2 pokoje, warsztat i szopy do objęcia od 1 stycznia 1931 r. Wiadomość na miejscu. 4939

POSZUKUJE pokoju z kuchnią w śródmieściu. Może być zapłacone za rok zgóry. Oferty do sklepu „Gońca” sub. „Weteran”. 2792

FARTUCHY dla gospodyń w dużym wyborze poleca f. „Halina” Kościuski 18.

URZĘDNIK majętny poszukuje znajomości inteligentnej, gospodarniej, posażnej panny ewangelickiej do lat 25. Cel matrymonialny. Łaskawe zgłoszenia z fotografią pod: J. Rychter, poczta Mosty.

DO SPRZEDANIA nowy kredens kuchenny i bielizniarka. 3-go Maja 12, Blachowski. 2901

OGŁOSZENIE.
Nr. E. 5968/30.

Komornik Sądu Grodzkiego-Powiatowego w Częstochowie I-go rewiru, K. PEŁKA, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona (Jasna) Nr. 5, ogłasza, że w dniu 16 grudnia 1930 roku o godzinie 10-jej zrana w Częstochowie przy ul. Dąbrowskiego Nr. 1 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Władysława Barbarskiego, a mianowicie: wótrwki do przepuszczania mleka, ocenionej na zł. 500.

Zaareztowane przedmioty mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej, jako w drugim terminie.
Dnia 10-go listopada 1930 roku.
Nr. E. 5361/30.

Komornik Sądu Grodzkiego-Powiatowego w Częstochowie I-go rewiru, K. PEŁKA, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona (Jasna) Nr. 5, ogłasza, że w dniu 18 grudnia 1930 roku o godzinie 10-jej zrana w Kamienicy Polskiej odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Tow. Zakł. Włóknienniczych „Tkaacz”, a mianowicie: 74 osnow bawelnianych, ocenionych na zł. 1.000.

Zaareztowane przedmioty mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej, jako w drugim terminie.
Dnia 2-go grudnia 1930 roku.
Nr. E. 5369/30.

Komornik Sądu Grodzkiego-Powiatowego w Częstochowie I-go rewiru, K. PEŁKA, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona (Jasna) Nr. 5, ogłasza, że w dniu 18 grudnia 1930 roku o godzinie 10-jej zrana w Kamienicy Polskiej odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Tow. Zakł. Włóknienniczych „Tkaacz”, a mianowicie: 21 paczek i 78 sztukę przedz. bawelnianych, ocenionych na zł. 1.071.

Dnia 2-go grudnia 1930 roku.
Zaareztowane przedmioty mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej, jako w drugim terminie.
Nr. E. 5546/30.

Komornik Sądu Grodzkiego-Powiatowego w Częstochowie I-go rewiru, K. PEŁKA, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona (Jasna) Nr. 5, ogłasza, że w dniu 18 grudnia 1930 roku o godzinie 10-jej zrana w Kamienicy Polskiej odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Bernarda Walenty, a mianowicie: 2 maszyny do szycia, ocenionych na zł. 650.

Zaareztowane przedmioty mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej, jako w drugim terminie.
Dnia 19-go listopada 1930 roku.
Komornik Sądowy K. Pełka.

OGŁOSZENIE.
Nr. E. 3845/30.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowskiego J. KOSSK, zam. w Częstochowie przy ulicy Jasnej Nr. 21, ogłasza, że w dniu 20 grudnia 1930 roku o godzinie 10-jej zrana w Albertowie, gm. Lipie Nr. 13 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Bronisławy Draży, a mianowicie: do Biłkarni i szwalni ocenionych na zł. 3.000.

Dnia 24-go listopada 1930 roku.
Nr. E. 6229/30.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie, rewiru III-go powiatu Częstochowskiego J. KOSSK, zam. w Częstochowie przy ulicy Jasnej Nr. 21, ogłasza, że w dniu 20 grudnia 1930 roku o godzinie 10-jej zrana w Miedźnie, gm. gminy Nr. 105 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Franciszka Szczępiora, a mianowicie: krowy, 2 prosiąt i domu drewnianego, ocenionych na zł. 950.

Dnia 27-go listopada 1930 roku.
Komornik Sądowy J. Kossek.

II Aleja 27. **TEATR „ODEON“** II Aleja 27.

Dziś i dni następných:

Najnowszy film produkcji europejskiej. W roli głównej z naszym rodakiem **IGO SYMEM**

CO KOSZTUJE MIŁOŚĆ?

Dramat wielkiej miłości i poświęcenia w 10-ciu olbrzymich aktach.

W rolach gł.: **IGO SYM, HELENA STEELS, Corina Bell, I. Kramer i in.**

NA SCENIE! WSZYSTKO na OPAK Wesola rewjeta w 6-ciu obrazach.

Szczegóły w afiszach i programach. — Ostatni seans poniedziałek o godz. 8 w. 30 w. wiecz.

Od wszelkich przeziębien organów oddechowych i kaszlu

CHRONIĄ ZNAKOMICIE

Kaiserka Karmelko pierścionki z 3 jodami

Do nabycia we wszystkich aptekach i skł. aptecznych.

Z Kamienicy Polskiej

(Koresp. wł. „Gońca Czesł.”)

W ub. poniedziałek odbyło się w lokalu strażackim pod przewodnictwem sołtysa p. L. Goldsztajna kwartalne zebranie wiejskie, które wkrótce po jego rozpoczęciu przybrało nader burzliwy charakter. Na samym wstępie bowiem zebrania zgromadzeni mieszkańcy Kamienicy Polskiej, zamiast przystąpić do porządku dziennego, podjęli tak namiętną dysputę na temat ostatnich wydarzeń w tamtejszej kasie pożyczkowo-oszczędnościowej, gdzie wykryto nadużycia, że wszelkie obrady stawały się wprost niemożliwe. Nie szczędzono przy tem również ostrzeżeni występów, wymówek i wymysłów nawet pod adresem wójta oraz rady gminnej, a nadzwyczajną zarządę kasy, który jakoby swoją opiekuńczością w pośpiechu nałożonych nań przez ogół obowiązków — przyczynił się do ujawnionych w kasie nadużyć.

Wreszcie gdy „obradę” zeszyły na sprawy szkolne, na sali powstał istny chaos i krzyki, i dzięki tylko powadze szanowanego tu powszechnie p. Br. Bielobradki, który wielokrotnie przemawiał, porządek zebrania został przywrócony, poczem jednak zgromadzeni powzięli jednogłośnie uchwałę, aby zwrócić się do władz szkolnych o zmianę na stanowisku kierownika tutejszej szkoły powszechnej, gdyż obecny — według opinii zebranych — źle obchodzi się z dziećmi, oraz jakoby przyczynił się do zamknięcia siódemego oddziału tejże szkoły powszechnej. Wobec powyższego przeto spodziewać się należy, że zarówno władze powiatowe jak i szkolne, przystąpią do zlikwidowania, a przynajmniej do złagodzenia tych przykrych tarć i waśni, których widownią było niedzielne zebranie „wiejskie” w Kamienicy Polskiej. Jot.

Ograniczenia wywozu zwierząt zagranicę.

Na podstawie zarządzenia ministerstwa rolnictwa z dnia 28 listopada 1930 r. wzbroniony jest z dniem 1 grudnia b. r. aż do odwołania wywóz zwierząt z Polski zagranicę:

I. Z powodu pomoru i zarazy świń z powiatów: do Austrii: Kozienice, Iłża, Sandomierz i Stopnica — woj. kieleckiego, Biła Łuków i Włodawa — woj. lubelskiego, Rawa Ruska — woj. lwowskiego, Szczuczyn — woj. nowogródzkiego, Brodnica, Wąbrzeźno i Działówo — woj. pomorskiego, Oborniki — woj. poznańskiego, Kolumnia — woj. stanisławowskiego, Buczacz, Skalat, Trembowla i Zborów — woj. tarnopolskiego, oraz Mława — woj. warszawskiego.

Do Czechosłowacji: Białystok, Bielsk Podlaski, Grodno, Łomża, Ostrów Mazowiecki, Wołkowysk i Wysokie Mazowieckie — woj. białostockiego, Kielce, Miechów, Opatów — woj. kieleckiego, Białogóra, Garwolin, Hrubieszów, Lu-

bartów, Łuków, Siedlce i Włodawa — woj. lubelskiego, Łask, Łęczyska, Sieradz i Słupca — woj. łódzkiego, Lida, Nieszwisz, Stonim, Stalpce, Szczuczyn i Wołozyn — woj. nowogródzkiego, Drohiczyn, Kobryń, Kossów Poleski, Luniniec, Prużana i Sarny — woj. poleskiego, Świecie i Wąbrzeźno — woj. pomorskiego, Gniezno, Mogiła i Strzelno — woj. poznańskiego, Brody — woj. tarnopolskiego, Kutno, Płońsk, Rawa Mazowiecka, Warszawa-powiat i Włodawek — woj. warszawskiego, m. st. Warszawa, Wilno-Troki — woj. wileńskiego, oraz Dubno, Horochów, Kostopol, Kowel, Luck, Równe i Zdobunów — woj. wołyńskiego.

II. Z powodu przyszczyty zamknięte są dla wywozu zwierząt raziowych do Czechosłowacji (dla przywozu do Czechosłowacji i przewozu przez Czechosłowację) powiaty: Bielsk — woj. białostockiego, Jędrzejów, Końskie, Kozienice, Miechów, Olkusz, Pinczów, Sandomierz, Stopnica i Zawiercie — woj. kieleckiego, Chranzów, Dąbrowa, Maków, Oświecim i Wadownic — woj. krakowskiego, Garwolin, Konstantynów, Siedlce i Węgrów — woj. lubelskiego, Błonie, Grójec, Kutno, Nieszawa, Pultusk, Radzymin, Rypin, Sierpc, Włocławek i Warszawa-powiat — woj. warszawskiego, oraz m. st. Warszawa i wszystkie powiaty województwa: łódzkiego, pomorskiego, poznańskiego i śląskiego.

WODA KOŁONSKA MAJOLA

doskonała ORZEŹWIAJĄCA

Pijaństwo w Sowietach.

Rosja utonie w oceanie wódki.

Pijaństwo w Sowietach przyjmuje coraz bardziej zastraszające rozmiary. Władze sowieckie zastana wiają się bezustannie nad tem, jak zaradzić tej powszechnej klęsce. Na jednym ze specjalnych w tej sprawie posiedzeń przedstawiono statystyczne dane, z których wypływa, że użycie napojów alkoholowych powiększyło się w czasie ostatnich 5 lat dziesięciokrotnie. W r. 1925 produkcja wynosiła 510 tys. litrów, podczas gdy w r. 1929 wzrosła ona do 5.237.000 litrów.

Rzeczoznawcy utrzymują, że stanowi to zaledwie 10 część ogólnego spożycia, pokrywanego w dziewięciu dziesiątych przez produkcję „samogonki” tj. wódki pedzonej potajemnie przez chłopów,

a zawierającej rozmaite szkodliwe pierwiastki, na skutek niedostatecznej dystrylacji.

Obecnie pije w Rosji wódkę każdy: zarówno komuniści, jak bezpartyjni, urzędnicy, robotnicy i dzieci. W lutym b.r. komisariat zdrowia rozesał ankietę pomiędzy robotnikami w sprawie spożycia alkoholu. Odpowiedzi na nią zwolnione były od osobistego podpisu, a więc gwarantowały kompletną prawdę. W rezultacie tej ankiety okazało się, iż 39 procent robotników upija się przynajmniej raz na miesiąc do zupełnej utraty przytomności, 40 proc. czyni to samo co tydzień, reszta jeszcze częściej.

Alkoholizm jest również rozprzestrzeniony pomiędzy dziećmi.

W przeprowadzonym w tym względzie wywiadzie w Piotrogródzie okazało się, że 70 proc. uczniów w wieku lat 8—16 pija regularnie wódkę.

Kronika handlowa

— Sytuacja w handlu skórami.

Raptowny spadek cen obuwia w drugim kwartale b. r. doprowadził do licznych niewypłacalności, zwłaszcza na prowincji. Obiło się to na rynku skórzonym, na którym zaufanie zostało podważone; obroty skurczyły się. Wielu kupców, nie mogąc powetować poniesionych strat, zawiązało wypłaty. Dotknięte zostało prawie wyłącznie kupiectwo, posiadające przedstawieliścieł fabryk. Ceny utrzymują się mniej więcej na jednym poziomie z niewielkimi wahaniami. Ożywienie zaznaczające się we wrześniu, obecnie znowu osłabło.

— Wywóz pierza i puchu. W ub. miesiącu wywieziono ogółem około 5.000 kg. pierza i puchu (w tem 4.000 kg. pierza) do Niemiec, Czechosłowacji i Anglii. Na rynkach odbiorczych daje się dotkliwie odczuć konkurencję Rosji, która bije naszych eksporterów taniejmi cenami. Ostatnio nawiązano kontakt z Holandją, dokąd wysłano próbne przesyłki. Ceny nie uległy zmianie.

Zniżka cen trzody chłownej.

Przyczyną — wielki spadek spożycia mięsa.

Pomimo bliskości świąt — na rynku mięsnym w całym kraju panuje zastój i tendencja zniżkowa. Na ostatnim targu trzody chłownej w Warszawie dowieziono 2 tys. sztuk trzody chłownej w oczekiwaniu zwiększonych zakupów ze strony rzeźników i wędliniarzy, jak to bywa zwykle przed świętami Bożego Narodzenia. Okazało się jednak, że niema tego zwiększonego zapotrzebowania i zamiast zwykłej corocznej w tym okresie — ceny spadły do zł. 1.50 — 1.80 za kg. żywej wagi. Przed rokiem w tym okresie cena przeciętna wynosiła zł. 2.40.

Pomimo niskiej ceny żywności — przetwórcy, rzeźnicy i wędliniarze skarżą się na niskie zyski, gdyż wielki spadek spożycia mięsa i wędlin zmniejszył obroty, w których

SKLEP „GOŃCA“ poteca

wielki wybór zabawek i upominków gwiazdkowych, oraz ozdób na choinkę.

688 razy mycie rąk za mniej więcej 60 groszy —

to rezultat starannie przeprowadzonego eksperymentu 15 funtem mydła „Kollontay” znak ochronny „prałka”. Czy to nie pouczające? Takie mydło jest właściwie nielegacja ciała, gdzie natomiast się mało myła, tam lekarz jest częstym gościem i wydatki są duże. Jakąż przyjemną jest ta aromatyczna, świeżobiała i zaawerszająca świeżym utętu tego wborowego mydła, a jak szybko ożywił wszystkie i dziewczęcie jednocześnie! Fabryka Kollontay’a — największa nieskartezowana fabryka mydła w Polsce, wyposażona najmocniejszymi środkami pomocniczymi, pracuje z jej całą orzaniacją i z najlepszymi iet factowianymi stale dla dobra Szanownych Gospodyni domu, Kupulcie, Szanowne Panie, dla własnej korzyści tylko mydło „Kollontay” za prałką”, który otrzymał można w każdym lepszym sklepie.

Mydło **Kollontay**

Zastępca na Czesłochowie J. LEWKOWICZ — Czesłochowa, Narutowicza Nr. 1a. Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927 roku.

koszty handlowe, nie dające się obniżyć, pochłaniają obecnie bardzo wielki procent dochodów brutto. Obniżone przed kilku dniami ceny detaliczne nie dały zwiększonych zakupów.

Jeśli Warszawa wykazuje tak wielki spadek spożycia mięsa — to w innych miastach jest on znacznie silniejszy, obniżając ceny płacone rolnikom na miejscu poniżej kosztów produkcji.

— Koszta przewozu przy eksporcie zbóż. Przy obecnych cenach zboża przewozy kolejowe wynoszą około 15—20 proc. wartości zboża z premją wywozową franco wagon Gdańsk. Jest to obciążenie duże, zwązywamy, iż naprzykład transport wodny z portów rumuńskich na morzu Czarnem do Antwerpii, Rotterdamu lub Hamburga wynosi obecnie około 10—12 sh. od tonny, t. zn. zł. 2.50 od 100 kg., gdy tymczasem przewóz na dystansie Warszawa — Gdańsk wynosi prawie zł. 3.30, a na dystansie Siedlce — Gdańsk zł. 4. Wysokość stawek przewozowych winna być zatem poddana zasadniczej re wizji.

— Zwyżka cen złota. Z Londynu donoszą, że dnia 4 b. m. osiągnięto za czyste złoto 85/2 d. za uncję. Jest to najwyższa cena, jaka od roku 1925 była na giełdzie w Londynie notowana. Tendencja jest w dalszym ciągu mocna.

— Zwyżka cen gumy. Na rynku londyńskim nastąpiła silna zwyżka surowej gumy. Osiągnięto ostatnio 4 3/4 d. za lb. Zwyżka ta nastąpiła na skutek zmniejszenia się produkcji, a zwiększenia się konsumcji.

Z dziedziny mody

Modne futra.

Przemysł futrzany doszedł w ostatnich latach do nadzwyczajnej doskonałości. Nietylko futra osiągnęły dużą lekkość i miękkość, ale wyrabiane są imitacje wszelkich gatunków, tak że niemożliwością w tej dziedzinie przestały właściwie istnieć. Chemicy znaleźli sposoby na sprepowanie różowych i czarnych gronostaj, czerwonych kretów, zielonych lisów i t. d., aby tylko zadowolić wymagania elegantek i kapryśnej pani mody. To co stworzyła natura jest poprawione i uszlachetnione, a w dzisiejszych ciężkich czasach, gdyby nie fabrykanci i chemicy, ilość pań mających „prawdziwe” srebrne lisy byłaby o wiele mniejsza. Gdy dawniej posiadanie płaszcza futrzanego było udziałem tylko zamożniejszych, dziś na ulicach roi się od futer kocich, czy króliczych przerabianych na fokii, tygrysy i inne egzotyczne stworzenia. Powiedzmy jednak otwarcie, że te nasładownictwa są przeważnie nieładne i nieeleganckie. To też zwolna daje się zauważyć pewna zmiana. Panie nie mające odpowiednich

STARSZY FELCZER

Wł. DOBRYSZYCKI

Nowy Rynek 5. Telefon 908.

środków wołą płaszcz z ładnej wełny, przybrane jedynie futrem, a zamozne sprawiają karakuły, breitszwance, murmie i inne futra prawdziwe. Stosowanie się do tej mody ułatwia poniekąd fakt, że te prawdziwe futra jednak bardzo staniały.

Płaszcz z materiałów przybierane są bardzo wysokimi i sutełmi kołnierzami ze skunksów, lisów, a przedewszystkiem baranoków, lub karakułów popielatych. Co do płaszczy futrzanych, to w dzisiejszych ciężkich czasach najlepiej się trzymają fasonów klasycznych, pozostających długo modnymi, unikając wszelkich fantazji. Płaszcz z ciekawego jedwabis tego breitszwancu ładnie będzie wyglądał skrojony kłozową formą, tem bardziej, że na taki luksus może sobie pozwolić tylko osoba bardzo majątna, dla której wydanie kilkuset złotych na przeróbkę nie będzie stanowiło różnicy.

Tegoroczne płaszcz w zastosowaniu do sukien są oczywiście nieco dłuższe. Główna ich ozdoba polega na wysokim, ale zgrabnym kołnierzu i sutych mankietach. Karakuły, będące zawsze jednym z najprzystajniejszych i eleganckich futer, przybierane są skunksami, wulkami, albo gronostajami.

Na wielkie mrozy będziemy nosić szalki i chustki z futer, albo z materiału obszywane futrem, praktyczniejsze i dające więcej ciepła aniżeli zsuwający się na ramiona lis.

Najodpowiedniejszym fasonem kapelusza do futra jest beret, którego tyle odmian widzimy oraz elegantszy i strojniesz turban.

Gdy nadejdzie prawdziwa zima zobaczymy berety futrzane z zastosowanymi do nich szalikami. Zo.

MEBLE

skromne i wykwintne

sklepa firma **S. BLAUSTEIN**

I Aleja 6. I piętro front.

Biłogoleńskie gwarancja. Warunki dogodnie.

NA GWIAZDKĘ: poduszki haftowane, serwetki, chusteczki, zakładki do książek, woreczki i t. p. Pracownia Haftów III-cia Aleja 55 m. 1. 2806

SPRZEDAM sklepowa szafę oszkloną z półkami, szufladami w nowym stanie, oraz lodkę szklaną, Jasna 4. 2795

OKAZJA gwiazdkowa! Zakład Fotograficzny „NOWOŚĆ” Krakowska 6. Pogoda nie robi różnicy. Kostiumy na miejscu. 12 fotografii retuszowanych zł. 2.50, 7 pocztówek retusz. 4 zł. Paszportowe na oczekiwaniu. 2834

SZOFR-MECHANIK z czerwonem prawnym jazdy, poszukuje pasażerów. Oferty do sklepa „Gońca” pod „Szofer”. 2835

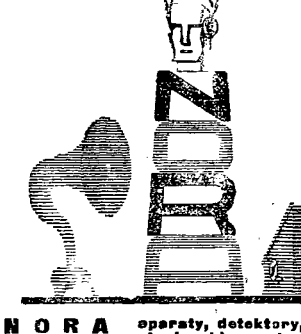
DO WYNAJĘCIA 4 pokoje z kuchnią i jeden pokój dla pojedynczej osoby. Wielka 14 m. 1. 2846

NORA aparaty, detektory, głośniki, słuchawki, prostowniki

SA NAJLEPSZE!

PAWEŁ BELKE, Pilsudskiego 5.

Do nabycia w Czesłochowie: „Promień”, Panny Marji 30.

HUMOR I SATYRA.

ZNAWCA STAROŻYTNOŚCI.

Nowobogacki zwiędza Rzym. Pokazuje mu ruiny Colosseum.
— Też, partacz — odzywa się pogardliwie: — jeśli nie mieli pieniędzy na wykończenie, nie trzeba było zaczynać! **SPRYTNA KRYSIA.**
— Oj, Krysiu, wypędź tego pieska, bo mnie ugryzie!
— Nie bój się, Stefeczku, przedewszystkiem ten piesek jest bardzo spokojny, po drugie — siedzi odwrócony tyłem i ciebie nie widzi, a po trzecie — ten piesek... jest zrobiony z gipsu.

UMIŹGI.

Panna: Ja najbardziej lubię ciocię.
Kawaler: Ach! Jakże chciałbym być ciocią!
Panna: Niestety nie wróca panu młodo lata.

PRAKTYCZNY FRYZJER.

Gość: Panie nie opowiadaj mi pan o takich strasznych rzeczach, bo mi włosy ze strachu stają.
Fryzjer: Właśnie mi to do chodzi. Teraz doskonale mogę strząpa pana.

O MAŁY WŁOS.

— Takto, mały włos byłbym został pierwszym uczniem.
— Jako o mały włos?
— Ano, bo pierwszym został chłopiec co siedzi na tej samej ławce.

NOWA SŁUŻĄCA.

— Magdziu, czy też umyłaś ręce przed pieczeniem chleba?
— POCO? Przecież pieczemy czarny chleb!
— **MAŁY ANTOS CZYNI ZAKUPY.**
— Proszę cukierków za 2 grosze ale tylko mieszanych.

— Masz tu dwa cukierki, a wymieszaj je sobie sam.
— **POCIESZAJĄCA DIAGNOZA.**
— Panie doktorze, czy to aby nie grypa? Teraz ta epidemia...
— Ach, nie! Może pan być spokojny, to nie jest grypa. Pan jest właściwie chory na tyfus.

CZEKOLADA GRYLAZOWA PLUTOS

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJO?

NIEDZIELA, 14 GRUDNIA.
Warszawa — fala 1411,7 m. moc 12 kw. 10'15 Nabożeństwo z Bazyliki wileńskiej. 11'30 — 12'10 Sygnał czasu, hejnał. — 12'15 Poranek smyl. z Filh. Warsz. 14'20 Pogadanka dla gospodyń wiejskich. 14'20 Muzyka. 14'30 Odczyt roln. 14'50 Muzyka. 15'00 — 15'20 Odczyt roln. 15'20 Muzyka. 15'40 — 16'10 Program dla dzieci. 16'10 — 16'30 Skrzynka poczt. 16'30 — 16'40 Muzyka gramof. 16'40 — 16'55 Odczyt. 16'55 — 17'00 Muzyka gramof. 17'00 — 17'20 Odczyt. 17'20 Koncert. 18'45 Fejleton. 19'00 — 19'25 Rozm. 19'40 Stuchowski. 20'10 Odczyt o muzyce szwajc. 20'20 Koncert narodowościowy. 21'10 Kwadrans liter. 21'40 Recital fortep. 22'10 Transz. z teatru „Morskie Oko” rewij pod tyt. „Zote szaleństwo”.
PONIEDZIAŁEK, 15 GRUDNIA.
11'40 Przegląd prasy kraj. 12'10 — 12'10 Sygnał czasu, hejnał. 12'10 — 13'00 Muzyka gramof. 13'10 — 13'25 Kom. met. 13'30 — 15'00 Odczyt z ok. święta esper. 15'00 — 15'20 Kom. gosp. 15'55 — 16'10 Lekcja języka franc. 16'15 — 16'45 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16'45 Muzyka gramof. 17'15 — 17'40 Od-

Kino-Teatr „CASINO” Kościuszkowski
Od czwartku 11 grudnia 1930 r. i dni następne
FILM NAD FILMY!!!
PRZEBÓJ NAD PRZEBOJE!!! REWELACYJNE ARCYDZIEŁO!
FILM KTÓRY WSZYSTCY PODZIWIĄC POWINNI
Ostatnia, niezapomniana kreacja genialnego aktora, człowieka o stu twarzach mistrza masek
LON CHANEYA
w potężnym wzruszającym filmie p. t.
LOKOMOTYWA 2329
Wstrząsający dramat na tle życia maszynisty kolejowego, który całą duszą oddany był swemu zawodowi.
Film o niebywałej technice! Film o niebywałej sztuce filmowej! Film o niebywałych walorach artystycznych! Rewelacyjne Arcydzieło gry i techniki filmowej!
Lon Chaney, ósma sztuka, który podczas nakręcania tego filmu przeżył się i zamiltonował do filmu przypłacił życiem!
NIEBYWAŁE WRAŻENIE! — **EMOCJA! NAPIĘCIE**
Początek przedst. o godz. 5-jej po poł. — Ostatni seans o godz. 9.30 wiecz.

czyt. 17'45 Muzyka lekka. 18'45 — 19'10 Rozm. 19'10 Skrzynka poczt. 19'25 — 19'35 Muzyka gramof. 19'35 — 19'55 Pras. dziennik radi. 19'55 — 20'00 Muzyka gramof. 20'30 Opera z płyt gramof. „Madame Butterfly” G. Pucciniego. 22'50 — 23'00 Kom. 23'00 Muzyka (maszyna).
NIEDZIELA, 14 GRUDNIA.
Katowice — fala 408,7 m. moc 10 kw. 10'15 Nabożeństwo z Bazyliki wileńskiej. 11'58 — 12'10 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Krakowa. 12'15 Poranek smyl. z Filharm. Warsz. 14'00 — 14'20 Odczyt. 14'20 — 14'30 Muzyka z Warsz. 14'30 Odczyt roln. z Warsz. 14'50 — 15'00 Muzyka z Warsz. 15'00 — 15'20 Odczyt roln. z Warsz. 15'20 Muzyka z Warsz. 15'40 — 16'10 Program dla dzieci z Warsz. 16'10 — 16'30 Muzyka poczt. 16'30 — 16'40 Intermezzo skrzynk. 16'40 Odczyt z Warsz. 17'00 Odczyt o muzyce z Warsz. 17'20 — 19'00 Koncert i felj. z Warsz. 19'00 — 19'25 „Bery i bojki śląskie”. 19'25 — 19'40 Roz. 19'40 — 20'10 Stuchowski z Warsz. 20'10 Odczyt o muzyce szwajc. i koncert z Warsz. 21'10 — 21'40 Kwadrans literacki z Warsz. 21'40 — 22'10 Recital fortep. z Warsz. 22'10 Rewja z „Morskiego Oko” w Warszawie.
PONIEDZIAŁEK, 15 GRUDNIA.
11'40 Przegląd prasy kraj. z Warszawy. 11'58 — 12'10 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Krak. 12'10 — 13'10 Muzyka gram. 13'10 Kom. met. z Warsz. 14'30 Odczyt z ok. święta esper. z Warsz. 15'00 Kom. gosp. z Warsz. 15'20 — 15'35 Kom. gosp. 15'35 Przegląd komunik. z Warszawy. 15'50 Lekcja języka franc. z Warszawy. 16'15 — 16'45 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16'45 Muzyka gramof. 17'15 Odczyt z Krak. 17'45 — 1'45 Muzyka lekka z Warsz. 18'45 Codz. odinek pow. 19'00 — 19'15 Pogadanka ogr. 19'35 Pras. dziennik radi. 19'55 Kom. Strażactwa Śląsk. 20'00 — 20'30 Odczyt z Warszawy. 20'30 Opera z płyt i fejleton. z Warsz. 22'50 — 23'00 Kom. met. z Warsz. 23'00 — 24'00 Muzyka taneczna z Warsz.

Władca „CZYSTOŚĆ”
Zadanie „Czystość”
Poleca: „Czystość”
RED. LEKARZ DENTYSTA MICHAŁ GREJNIEC
Aleja N. Marji Panny (I Aleja) Nr. 10.

HEMOROIDY
HEMORIN KLAWE
KRAJOWY WYDZIAŁ LEKARSTWA
WARSZAWA

NA GWIAZDKĘ PIANINA
B. SOMMERFELD KATOWICE
ulica Kościuski 16 — Telefon 28-98.
Wpłatę uścić można ew. po gwarancje.
Dostawca Państwowego Konserwatorium Muzycznego Katowicach

Łamigłówka kwadratowa Nr. 230
Utożyć „OTELLO”
Utożyć 7 wyrazów siedmioliterowych o niżej podanym znaczeniu. Rzedy pionowe, oznaczone krzyżykami, dają akłowne rozwiązania.
Znaczenie wyrazów: 1. Mineral z grupy krzemianów. 2. Wnieście należności do kasy. 3. Miasto w Azji. 4. Kompozytor polski XIX w. 5. Rzeka w gub. Jakuckiej. 6. Boczny pokoił. 7. Powołanie się recytowanie.
Rozwiązanie powyższej łamigłówki kwadratowej nr. 230 nadsyłać należy do Redakcji „Gońca” Częstochowskiego do dnia 17 b. m. przesyłając uprzejmie prosimy o zaznaczenie na kopercach, że zawiera rozwiązanie szarady.
Za dobre rozwiązanie Redakcja wynajduje trzy nagrody: 1) powieść dwutomowa, 2) powieść jednotomowa i 3) pocztówki artystyczne.
Nagrody rozdane zostaną drogą losowania.

Rozwiązanie szarady Nr. 229
STEFAN ŻEROMSKI.
Sorgo
Teoremat
Epitafium
Facecjonista
Aratu
Námior
Zaba
Efemerydy
Rejterada
Ornitolog
Morlusz
Skolke
Kartuz
Iris

TRAJNE ROZWIĄZANIE SZARADY SYLABOWEJ
Nr. 229 nadesłało 18 osób.
Przez losowanie nagrody otrzymano: 1) — powieść dwutomowa „Hiasła” A. Gruszeckiego p. F. Zarska, ul. Kopernika 6, II — powieść jednotomowa „Z parobków krwi” Kalinowskiego p. Józef Trzaskowski, ul. Dąbrowskiego 2, III pocztówki artystyczne p. Zbigniew Habaluk, ul. Wolosna 20.
Wymienione powyżej osoby proszone są o przybycie do Redakcji naszego pisma do godz. 2-jej po poł. (III Aleja 52), celem odbioru nagród.

FUTRA wszelkiego rodzaju.
Pałta futrzane.
Najtaniej w firmie
S. HRAUSKOPF i Alcja 1!

MEBLE nowe i używane wszelkiego rodzaju: kredensy, stoły, zestawy, szafy, bielizniarki, łóżka, olomany, koczeli, łóżka, materace i łodowia, I Aleja 12 — Gliński.

TANI MIESIĄC!
WIELKA OKAZJA
Śniegowce, kalosze i buty gumowe
RYGAWAR
po cenach niskich-fabrycznych nabyć można w składzie fabrycznym, w Częstochowie, ul. Kościuszk. 85, I piętro.

Sprzedaję Gwiazdkowa FUTER
po cenach znacznie niższych w firmie
MICHAŁ AJDELMAN
Częstochowa Piłsudskiego 5

Nadeszły w wielkim wyborze piękne upominki imiennowe, oraz zabawki i ozdoby na choinkę.

Obrazy Arcumowioza, szkoła Francuska (sztuka stosowana).
Artystyczne wyroby z majoliki Piękne książki z gwoździ-ką dla dzieci i młodzieży.
Abazury ręcznie malowane. Słomka do robienia łańcuchów na choinkę, Ozdoby i świecidełka choinkowe,

Artystyczne pocztówki świąteczne, Kalendarze, papeterje, Ozdobne kałamarze, wszelkie przybory i materiały pisemne i rysunkowe.

Obsługa szybka i uprzejma. Obejrzenie nie obowiązuje do kupna.
Sklep „Gońca”
Aleja 26, telefon 50
Filja Narutowicza №20

Przedruk wzmianki. 42. GEORGE GOODCHILD.
Czarna Orchidea
Przedruk autorzowany Janiny Sułkowskiej.
— Nie. A prawda. Wah Su wiedział. Raz rano zostawiłem go przez zapomnienie w łóżku. Wah Su znalazł go i oddał.
— Na wzmiankę o Chińczyku, czołto Murchesona ściągnęło się w głęboką zmarszczkę. W jego oczach wszyscy Chińczycy uchodzili za po dejzantów.
— Gdzie on spłaja? — zapytał.
— W namiocie za domkiem. Przed przybyciem panny Dixon sy piał w komórze, za moją izbą.
— Chodźmy do niego zaraz.
Wszli z szopy i inspektor zatrzymał się na chwilę, szukając na zewnątrz śladów kroków, ale grunt był skalisty i nie zostawały się na nim żadne znaki. Zastona na miotu Wah Su była podniesiona, ale jego samego nie było nigdzie widać. Carson klasnął w dłoń. Odpowiedziała mu cisza i echo uderzenia.
— Uciek! Założę się nie wiem o co, że uciek! — wykrzyknął Murcheson.
— Niech pan nie uprzedza faktów.
— Szal Przecież to jasne jak słońce.
Carson, który rozejrzał się po

karczowisku, zauważył, że zaszedł jeszcze inny fakt. Mianowicie, że znikli również Malajczycy z partii Armstronga. Po ich obozowisku pozostało tylko dogasające ognisko i jakieś nieokreślone resztki. Monroe, który skończył właśnie toaletę, wszedł zdetonowanemu inspektorowi naprzeciwko.
— Dzień dobry, inspektorze! Już pan gotów do drogi?
— Pisia... Ładnie mnie urządził!
— Czy co się stało?
— Armstrong uciekł — wyjaśnił Carson. — Ulotnili się też jego Malajczycy i nie możemy znaleźć Wah Su.
Monroe otworzył szeroko zdumione oczy, poczem spojrzal na chatę. Carson poszedł za kierunkiem jego wzroku i zagryzł wargi. Dopiero teraz przypomniał sobie o Teresie. Poszedł do chaty i zapukał głośno do drzwi. Nie otrzymując odpowiedzi, ponowił stukanie i tym razem bezskutecznie. Powrócił do doktora ze wzburzoną, bladą twarzą.
— Uciekła?
— Tak wygląda.
— Co? — zapytał inspektor. — Czy i panna Dixon zniknęła?
— Nie mogę się do niej dopuścić — wykrzyknął Carson.
— Musimy się upewnić, to bardzo ważne.
— Nie tracąc ani sekundy, ruszył biegiem ku chatce, zapukał kilka-

rotnie, poczem wszedł do środka. W minutę później ukazał się z powrotem z marsem na czole.
— No?
— Uciekła! To był spisek. Powiniem się być tego spodziewać. Do diabła! Ze też nie wziąłem od pana tego klucza.
— Ależ, inspektorze! — zauważył Monroe. — Uważam, że ten sprytny osobnik, który ukradł klucz Carsonowi i potem odniósł go z powrotem, nie będąc ani widzianym, ani słyszonym, potrafiłby to samo zrobić panu.
Murcheson nie ocenił tej argumentacji, tak jak na to zasługiwała. Nieudana wyprawa z Singapore wydała mu się zbyt gorką pigułką. Wykrzywił usta.
— Dogonię — rzekł. — Nie mogli uciec daleko. Jeżeli powędrowali w dół rzeki, trudno im będzie ominąć Batawję. Panie Carson, pożycz mi pan swoją szybką motorówkę?
— Jeżeli pan ją potrafi poprowadzić.
— Dam sobie radę. Jeżeli tu już nie wrócę, zostawię ją u pańskich pracodawców w Batawji. Zaaresztuję całą trójkę.
— Świetnie!
Carson pożyczyl mu łodzi głównie dlatego, że pragnął, aby się jak najprędzej wyniosł. Nie upłynął i kwadrans, a Murcheson gwał już

całą siłą motoru w kierunku Batawji.
— Co on sobie wyobraża? — zapytał Monroe.
— Pan Bóg jeden wie! Dąkał się udali — niewiadomo, to tylko pewne, że nie wódł rzeki. Fakt, że znikli i Malajczycy, dowodzi, że połączyli się w jedną partię, a nie było tu nigdzie łodzi, dostarcznie obszernej, aby wszyscy w niej się pomieścili. Niel Armstrong uchodzi do dziwni.
— Ale dlaczego?
— Dla zrozumiałej przyczyny. Może się w niej ukrywać przez całe miesiące. A oprócz tego ma gdzieś koło wybrzeża żaglowiec na kotwicy, który na niego czeka. Murcheson nie pomyślał o tej ewentualności.
— A co z Teresą?
— Tego absolutnie nie pojmuję — odpowiedział głucho Carson. Dlaczego jej tak zależy na jego bezpieczeństwie? Dlaczego tak się nim opiekuje?
— Czyżby?
— Więc jak mamy sobie wytłumaczyć jej zniknięcie? Czy przypominasz sobie jedną scenę z wczorajszego wieczoru? Rozmawiała z Wah Su...
Urwał, jakby nie chcąc przyznać się do podejrzania, które mu przeżyło mózg. Ale Monroe zrozumiał odrazu sens niedopowiedzianego

zdania.
— Umiawiali się, jakby uciec? Tak. Tak wyglądało. Wah Su wiedział, gdzie chował klucze. Tylko on jeden w całym obozie mógł go zabrać. Porusza się jak duch... Razem uwolnili Armstronga i... Ned, jest jeszcze jedna ewentualność. Ona mogła tylko chcieć wypuścić go na wolność, a on zmusił ją, żeby mu towarzyszyła w ucieczce.
— Jakto, przemocą?
— Tak. Jeżeli ona wie o nim coś niebezpiecznego dla jego osoby, to w takim razie jedynym rozsądnym manewrem z jego strony było wciąć ją za sobą. Bo przecież przy krzyżowych badaniach mogłaby go niechcący „wypaść”.
— Ale Wah Su jest jej bardzo oddany. Nie dopuściłby do tego, żeby ją Armstrong terroryzował.
— Nie wiemy, czy Wah Su poszedł z nimi. Może tu wchodzić w grę dwanastce alternatywy. Mogła wypuścić Armstronga i powrócić do chaty. A później Armstrong mógł ją porwać. Wah Su wstawał wcześniej — o pięć rano. Jeżeli się spotrzył, że jej nie było, mógł za nimi pójść.
— Nie dając mi o niczem znać?
— Możliwe. Nie wiemy, jak on dużo wie. Może ma ważne powody do mużenia.
(d. c. n.)